

T.C. CUMHURBAŐKANLIĐI
DİYANET İŐLERİ BAŞKANLIĞI
Din Hizmetleri Genel M¼d¼rl¼Đ¼

2024 YILI
CAMİLER VE DİN GÖREVLİLERİ HAFTASI
HADİS-İ ŞERİF EZBERLEME YARIŞMASI
-HADİS-İ ŞERİF METİNLERİ-

Ankara - 2024

2024 YILI

CAMİLER VE DİN GÖREVLİLERİ HAFTASI

HADİS-İ ŞERİF EZBERLEME YARIŞMASI

-HADİS-İ ŞERİF METİNLERİ-

Koordinatör: Cemalettin GEZGİÇ

Derleyen: İsmail ARABACI

Grafik&Tasarım: Ahmet Sefa BARIŞ

Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Cami Hizmetleri Daire Başkanlığı

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı
No.147/A 06800 Çankaya/Ankara

Tel: 0312 295 73 23-25

Faks: 0312 284 55 25

E-Posta: dinhizmetleri@diyanet.gov.tr

Yarışma Aşamaları ve Sorumluluk Alanları

İlçe ve Akademi Aşaması	1-35 arası Hadis-i Şerifler
İl Aşaması	1-70 arası Hadis-i Şerifler
Bölge Aşaması	1-105 arası Hadis-i Şerifler
Final Aşaması	1-140 arası Hadis-i Şerifler

مَلِكٌ
عَالِمٌ

1. Hadis-i Şerif

Ana Konu : İman

Alt Konu : Hidayet

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الدَّيْلَمِيِّ قَالَ: سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَمْرٍو يَقُولُ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَقُولُ:
"إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ خَلَقَ خَلْقَهُ فِي ظُلْمَةٍ، فَأَلْقَى عَلَيْهِمْ مِنْ نُورِهِ، فَمَنْ أَصَابَهُ مِنْ ذَلِكَ النُّورِ اهْتَدَى، وَمَنْ أَخْطَاهُ ضَلَّ،
فَلِذَلِكَ أَقُولُ جَفَّ الْقَلَمُ عَلَى عِلْمِ اللَّهِ."

Abdullah b. ed-Deylemî aracılığıyla, Abdullah b. Amr'ın, Resûlullah'tan (sav) şöyle işittiği nakledilmektedir: "Yüce Allah mahlûkatını karanlık içerisinde yaratır ve nurunu onlar üzerine yayar. O nur kime isabet ederse hidayeti bulur. İsbet etmediği kimseler ise şaşar." Abdullah b. Amr, "İşte bunun için Allah'ın ilmi üzere kalem kurudu. (Her şey Allah'ın ezeli bilgisiyle gerçekleşti.) diyorum." demiştir.

(T2642 Tirmizî, İmân, 18; HM6644 İbn Hanbel, II, 176)

2. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Kelime-i Şehadet

حَدَّثَنِي أَبِي عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ قَالَ:...فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): "الْإِسْلَامُ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ، وَتَصُومَ رَمَضَانَ، وَتَحُجَّ الْبَيْتَ إِنْ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيلًا."

(Abdullah b. Ömer) anlatıyor; Babam Ömer b. Hattâb'ın bana naklettiğine göre... Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"İslâm, Allah'tan başka ilâh olmadığına, Muhammed'in Allah'ın Resûlü olduğuna şehadet etmen; namazı dosdoğru kılman, zekâtı vermen, Ramazan orucunu tutman ve gücün yeterse Kâbe'yi haccetmendir."

(M93 Müslim, İmân, 1)

3. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: İman Tanımı

عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ جِبْرِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ لِلنَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): مَا الْإِيمَانُ؟ قَالَ:
"أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ..."

İbn Ömer'den nakledildiğine göre, Cebrail (as) Hz. Peygamber'e (sav), "İman nedir?" diye sordu. Bunun üzerine Hz. Peygamber şöyle buyurdu: "İman; Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, hayır ve şerriyle kadere inanmaktır..."

(HM191 İbn Hanbel, I, 28; B50 Buhârî, İmân, 37)

4. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Kıyamet Günü ve Hesap

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:

"لَتُؤَدَّنَ الْحُقُوقُ إِلَى أَهْلِهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُقَادَ لِلشَّاةِ الْجَلْحَاءِ مِنَ الشَّاةِ الْقَرْنَاءِ."

Ebû Hüreyre'den rivayet edildiğine göre, Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur:

"Kıyamet gününde tüm haklar sahiplerine kesinlikle verilecektir. Hatta boynuzsuz koyunun boynuzlu koyundan hakkı alınır."

(T2420 Tirmizî, Sıfatü'l-kıyâme, 2)

5. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Allah ve Resûlü'ne İtaat

عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) كَانَ إِذَا تَشَهَّدَ قَالَ: "... مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ رَشِدَ، وَمَنْ
يَعْصِيهِمَا فَإِنَّهُ لَا يَضُرُّ إِلَّا نَفْسَهُ وَلَا يَضُرُّ اللَّهَ شَيْئًا."

İbn Mes'ûd'dan rivayet edildiğine göre, Allah Resûlü (sav) hutbe irad ettiği zaman şöyle buyururdu:
“... Kim Allah'a ve Resûlü'ne itaat ederse doğru yolu bulmuştur. Kim onlara isyan ederse ancak kendisine zarar verir. Allah'a hiçbir şekilde zarar veremez.”

(D1097 Ebû Dâvûd, Salât, 221, 223)

6. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Mümin

عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

"مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ الْعَطَّارِ، إِنْ جَالَسْتَهُ نَفَعَكَ، وَإِنْ مَاشَيْتَهُ نَفَعَكَ، وَإِنْ شَارَكَتَهُ نَفَعَكَ."

İbn Ömer'in naklettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Mümin güzel koku satan kimseye benzer. Onunla beraber oturursan sana faydası olur, beraber yürürsen sana faydası olur, beraber iş yaparsan yine sana faydası olur."

(MK13541 Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebir, XII, 319)

7. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Bereket

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَقُولُ:
"مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُبْسَطَ لَهُ رِزْقُهُ أَوْ يُنْسَأَ لَهُ فِي أَثَرِهِ فَلْيَصِلْ رَحِمَهُ."

Enes b. Malik'in (ra) işittiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: "Rızkının genişletilmesini ve ecelinin geciktirilmesini (ömrünün uzatılmasını) arzu eden, akrabalarını görüp gözetsin."

(B2067 Buhârî, Büyû', 13)

8. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Mükellefiyet

عَنْ أَبِي ذَرِّ الْغِفَارِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): "إِنَّ اللَّهَ قَدْ تَجَاوَزَ عَنْ أُمَّتِي الْخَطَأَ وَالنِّسْيَانَ
وَمَا اسْتُكْرِهُوا عَلَيْهِ."

Ebû Zer el-Ğifârî'den nakledildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: “Allah, yanılarak, unutarak ve zor kullanılarak yaptıklarından dolayı ümmetimi sorumlu tutmaz.”

(İM2043 İbn Mâce, Talâk, 16)

9. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Mükellefiyet

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:
"إِنَّ الدِّينَ يُسْرٌ، وَلَنْ يُشَادَّ الدِّينَ أَحَدٌ إِلَّا غَلَبَهُ، فَسَدِّدُوا وَقَارِبُوا وَأَبْشِرُوا،
وَاسْتَعِينُوا بِالْغَدْوَةِ وَالرَّوْحَةِ وَشَيْءٍ مِنَ الدُّلْجَةِ."

Ebû Hüreyre'den (ra) nakledildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: "Din kolaydır. Bir kişi takatinin üstünde ibadete kalkışırsa din karşısında âciz kalır. Bunun için aşırıya kaçmayın, dosdoğru yolu tutun ve (salih amellerden alacağınız mükâfattan ötürü) sevinin. Sabah, akşam ve gecenin bir kısmında (dinç olduğunuz vakitlerden) yararlanın (ki taat ve ibadetinize devam edin)."

(B39 Buhârî, İmân, 29)

10. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: İhsan

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ): أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ... قَالَ:
"الْإِحْسَانُ: أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ."

Ebû Hüreyre'den (ra) nakledildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: "...İhsan, O'nu görüyor-
muş gibi Allaha ibadet etmendir. Sen O'nu göremesen de O seni görmektedir..."

(B4777 Buhârî, Tefsîr, (Lokmân) 2)

11. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Cami ve Cemaat

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:
"حِينَ يَخْرُجُ الرَّجُلُ مِنْ بَيْتِهِ إِلَى مَسْجِدِهِ، فَرَجُلٌ تُكْتَبُ حَسَنَةٌ وَرَجُلٌ تَمْحُو سَيِّئَةٌ."

Ebû Hüreyre'nin bildirdiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:

"Bir kimse camiye gitme niyetiyle evinden çıktığında, attığı bir adımla kendisine bir sevap yazılır, diğer adımıyla bir günahı silinir."

(N706 Nesâî, Mesâcid, 14; HM8240 İbn Hanbel, II, 320)

12. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Yeryüzü ve Mescit

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):
"جُعِلَتْ لِي الْأَرْضُ مَسْجِدًا وَطَهُورًا أَيَنَّمَا أَدْرَكَ رَجُلٌ مِنْ أُمَّتِي الصَّلَاةَ صَلَّى."

Câbir b. Abdullah'tan nakledildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:
"Yeryüzü (toprak) benim için mescit ve temiz kılınmıştır. Ümmetimden kim nerede namaz vaktine ulaşırsa hemen orada namazını kılabilir."

(N737 Nesâî, Mesâcid, 42)

13. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Oruçluya İftar Ettirmek

عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَيْنِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):
"مَنْ فَطَّرَ صَائِمًا كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِهِ عَيْرَ أَنَّهُ لَا يَنْقُصُ مِنْ أَجْرِ الصَّائِمِ شَيْئًا."

Zeyd b. Hâlid el-Cühenî'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:
"Bir oruçluya iftar veren, o kişinin sevabı kadar sevap elde eder. Oruçlunun sevabından da hiçbir şey ek-silmez."

(T807 Tirmizî, Savm, 82)

14. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Ezan ve İlk Safın Önemi

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:

"لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي النِّدَاءِ وَالصَّفِّ الْأَوَّلِ ثُمَّ لَمْ يَجِدُوا إِلَّا أَنْ يَسْتَهْمُوا عَلَيْهِ لَاسْتَهَمُوا..."

Ebû Hüreyre'den nakledildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"İnsanlar ezandaki ve birinci saftaki (sevabı) bilselerdi, ezan okumak ve birinci safta yer almak için aralarında kura çekmekten başka bir yol bulamazlar ve (sonunda) kura çekerlerdi..."

(B615 Buhârî, Ezân, 9; M981 Müslim, Salât, 129)

15. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: İffet ve Saygı

عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَعَائِشَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:
"مَنْ طَلَبَ حَقًّا فَلْيَطْلُبْهُ فِي عَفَافٍ وَافٍ، أَوْ غَيْرِ وَافٍ."

İbn Ömer ve Hz. Âişe'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:
"Hakkını talep eden kişi bunu tam olarak alsın da almasa da iffetli bir şekilde istesin."

(İM2421 İbn Mâce, Sadakât, 15)

16. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Emanet ve Ahde Vefa

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: مَا خَطَبَنَا نَبِيُّ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) إِلَّا قَالَ:
"لَا إِيمَانَ لِمَنْ لَا أَمَانَةَ لَهُ، وَلَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ."

Enes b. Mâlik şöyle demiştir: Allah'ın Peygamberi (sav) bize hutbe verdiği zaman mutlaka şöyle buyurdu:

"Emanete riayet etmeyenin imanı yoktur; ahde vefa göstermeyenin ise dini yoktur."

(HM12410 İbn Hanbel, III, 134)

17. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Allah'a Sığınmak

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَقُولُ:

"اللَّهُمَّ! إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ، وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدِّينِ، وَعَلْبَةِ الرَّجَالِ."

Enes b. Mâlik'in naklettiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle derdi:

"Allah'ım! Kederden, üzüntüden, tembellikten, cimrilikten, korkaklıktan, borç yükünden ve halkın galeyana gelerek taşkınlığından sana sığınırım."

(N5478 Nesâî, İstiâze, 25)

18. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Küskünlüklere Son Vermek

عَنْ أَبِي أَيُّوبَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:

"لَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثٍ، يَلْتَقِيَانِ فَيَصُدُّ هَذَا، وَيَصُدُّ هَذَا، وَخَيْرُهُمَا الَّذِي يَبْدَأُ بِالسَّلَامِ."

Ebû Eyyûb'dan (ra) nakledildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:

"Bir Müslüman'ın din kardeşine üç günden fazla küs durması, (ve bu şekilde) karşılaştıklarında birbirlerinden yüz çevirmeleri helâl olmaz. Bunların en hayırlısı, önce selâm verendir."

(B6237 Buhârî, İsti'zân, 9)

19. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: İman, Doğruluk ve Emanet

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:

"لَا يَجْتَمِعُ الْإِيمَانُ وَالْكَفْرُ فِي قَلْبِ امْرِئٍ، وَلَا يَجْتَمِعُ الصِّدْقُ وَالْكَذِبُ جَمِيعًا، وَلَا تَجْتَمِعُ الْخِيَانَةُ وَالْأَمَانَةُ جَمِيعًا."

Ebû Hüreyre'den nakledildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Bir kişinin kalbinde aynı anda iman ile küfür, doğruluk ile yalancılık, hıyanet ile emanet bir arada bulunmaz."

(HM8577 İbn Hanbel, II, 349)

20. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Mümin

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):
"لَيْسَ الْمُؤْمِنُ بِالطَّعَّانِ وَلَا اللَّعَّانِ وَلَا الْفَاحِشِ وَلَا الْبِدِيءِ."

Abdullah (b. Mes'ûd) tarafından nakledildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:
"Mümin, ırza, namusa dil uzatan, lânet eden, çirkin işler yapan, edepsiz konuşan kimse değildir."

(T1977 Tirmizî, Birr, 48; HM3839 İbn Hanbel, I, 405)

21. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Kibirden Sakınmak

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:

"لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ كِبِيرٍ" قَالَ رَجُلٌ: إِنَّ الرَّجُلَ يُحِبُّ أَنْ يَكُونَ تَوْبُهُ حَسَنًا وَتَعْلُهُ حَسَنَةً.

قَالَ: "إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ، الْكِبِيرُ: بَطْرُ الْحَقِّ وَعَمَطُ النَّاسِ."

Abdullah b. Mes'ûd'un anlattığına göre, bir gün Hz. Peygamber (sav), "Kalbinde zerre kadar kibir bulunan kimse cennete giremez." buyurdu. Bunu duyan bir adam, "Ama insan elbisesinin ve ayakkabısının güzel olmasından hoşlanır!" deyince, Allah Resûlü, "Allah güzeldir, güzelliği sever. Kibir ise hakikati inkâr etmek ve insanları küçük görmektir." buyurdu.

(M265 Müslim, İmân, 147)

22. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: El Emeği

عَنِ الْمِقْدَامِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:

"مَا أَكَلَ أَحَدٌ طَعَامًا قَطُّ خَيْرًا مِنْ أَنْ يَأْكُلَ مِنْ عَمَلِ يَدِهِ، وَإِنَّ نَبِيَّ اللَّهِ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَانَ يَأْكُلُ مِنْ عَمَلِ يَدِهِ."

Mikdâm'dan (ra) nakledildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:

"Kesinlikle hiç kimse elinin emeğinden daha hayırlı bir yemek yememiştir. Allah'ın Peygamberi Dâvûd (as) da kendi elinin emeğini yiyordu."

(B2072 Buhârî, Büyû', 15)

23. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Haksız Kazanç

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

"لَا يَأْخُذُ أَحَدٌ شِبْرًا مِنَ الْأَرْضِ بِغَيْرِ حَقِّهِ، إِلَّا طَوَّقَهُ اللَّهُ إِلَى سَبْعِ أَرْضِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ."

Ebû Hüreyre'den nakledildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Kim hakkı olmadığı hâlde bir karış yeri alırsa, Allah kıyamet günü yedi kat yeri onun boynuna dolar."

(M4136 Müslim, Müsâkât, 141)

24. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Kamu Malına İhanet

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:
"مَنْ اسْتَعْمَلَنَا عَلَى عَمَلٍ فَرَزَقْنَاهُ رِزْقًا فَمَا أَخَذَ بَعْدَ ذَلِكَ فَهُوَ عُلوٌ."

Abdullah b. Büreyde'nin, babası aracılığıyla naklettiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: "Kimi bir işte görevlendirip (yaptığı işin karşılığı olarak) bir ücret verdiysek, onun bu ücret dışında alacağı her şey (kamuya) hainliktir."

(D2943 Ebû Dâvûd, İmâre, 9-10)

25. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Günaha Düşmemek

عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:
"مَنْ يَضْمَنْ لِي مَا بَيْنَ لَحْيَيْهِ وَمَا بَيْنَ رِجْلَيْهِ أَضْمَنْ لَهُ الْجَنَّةَ."

Sehl b. Sa'd'dan nakledildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Kim bana iki dudağı ile iki bacağı arasını korumayı garanti ederse, ben de ona cenneti garanti ederim."

(B6474 Buhârî, Rikâk, 23)

26. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Hâkimin İctihadı

عَنْ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَقُولُ:
"إِذَا حَكَمَ الْحَاكِمُ فَاجْتَهَدَ ثُمَّ أَصَابَ فَلَهُ أَجْرَانِ، وَإِذَا حَكَمَ فَاجْتَهَدَ ثُمَّ أَخْطَأَ فَلَهُ أَجْرٌ."

Amr b. Âs'ın işittiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Hâkim hüküm vereceği zaman icthad eder (olanca imkân ve gücü ile hakkı arar) sonra isabetli hüküm verirse, kendisine iki sevap vardır. Ama hüküm verirken icthad eder sonra yanılırsa ona bir sevap vardır."

(B7352 Buhârî, İ'tisâm, 21; M4487 Müslim, Akdiye, 15)

27. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman
Alt Konu: Adalet

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:

"إِنَّ الْمُقْسِطِينَ عِنْدَ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى مَنَابِرٍ مِنْ نُورٍ عَلَى يَمِينِ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَعْدِلُونَ فِي حُكْمِهِمْ وَأَهْلِيهِمْ وَمَا وَلُوا."

Abdullah b. Amr b. Âs'tan nakledildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:
"Yönettikleri insanlara, ailelerine ve sorumlu oldukları kişilere karşı adaletli davrananlar, Allah katında, Rahmân'ın yanında nurdan minberler üzerinde ağırlanacaklar."

(N5381 Nesâî, Âdâbü'l-kudât, 1)

28. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Şükür ve Sabır

عَنْ صُهَيْبٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

"عَجَبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ، إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ لَهُ خَيْرٌ، وَلَيْسَ ذَلِكَ لِأَحَدٍ إِلَّا لِلْمُؤْمِنِ، إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَاءٌ شَكَرَ، فَكَانَ خَيْرًا لَهُ،

وَإِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَاءٌ صَبَرَ، فَكَانَ خَيْرًا لَهُ."

Suheyb'in naklettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Müminin hâli ne hoştur! Her hâli kendisi için hayırlıdır ve bu durum yalnız mümine mahsustur. Başına güzel bir iş geldiğinde şükreder; bu onun için hayır olur. Başına bir sıkıntı geldiğinde ise sabreder; bu da onun için hayır olur."

(M7500 Müslim, Zühd, 64)

29. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Ölüm

عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَنَّهُ قَالَ: كُنْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَجَاءَهُ رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ فَسَلَّمَ عَلَيَّ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ثُمَّ قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيُّ الْمُؤْمِنِينَ أَفْضَلُ؟ قَالَ: "أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا." قَالَ: فَأَيُّ الْمُؤْمِنِينَ أَكْيَسُ؟ قَالَ: "أَكْثَرُهُمْ لِلْمَوْتِ ذِكْرًا وَأَحْسَنُهُمْ لِمَا بَعْدَهُ اسْتِعْدَادًا أُولَئِكَ الْأَكْيَاسُ."

İbn Ömer anlatıyor: “Resûlullah (sav) ile birlikte idim. Ensardan bir adam gelerek Hz. Peygamber’e (sav) selam verdi. Sonra şöyle dedi: “Ey Allah’ın Resûlü! Müminlerin hangisi daha faziletlidir?” Hz. Peygamber, “Ahlâk bakımından en güzel olanları.” buyurdu. Sonra adam, “Müminlerin hangisi daha akıllıdır?” diye sordu. Hz. Peygamber, “Ölümünü en çok hatırlayanları ve ölümden sonrası için en güzel şekilde hazırlananları. İşte onlar en akıllı olanlardır.” diyerek cevap verdi.”

(İM4259 İbn Mâce, Zühd, 31)

30. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Kıyamet

أَخْبَرَنِي أَبُو الزُّبَيْرِ أَنَّهُ سَمِعَ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ يَقُولُ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَقُولُ قَبْلَ أَنْ يَمُوتَ بِشَهْرٍ:
"تَسْأَلُونِي عَنِ السَّاعَةِ؟ وَإِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ..."

Ebu'z-Zübeyr'in naklettiğine göre, Câbir b. Abdullah, Hz. Peygamber'i (sav) vefat etmeden bir ay önce söyle derken iştmişti: "Siz bana kıyameti soruyorsunuz? Onun bilgisi sadece Allah katındadır."

(M6481 Müslim, Fedâilü's-sahâbe, 218)

31. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Cenaze Merasimi

عَنْ عَلِيٍّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

"مَنْ غَسَلَ مَيِّتًا وَكَفَّنَهُ وَحَنَطَهُ وَحَمَلَهُ وَصَلَّى عَلَيْهِ وَلَمْ يُفِشْ عَلَيْهِ مَا رَأَى خَرَجَ مِنْ خَطِيئَتِهِ مِثْلَ يَوْمٍ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ."

Hz. Ali'nin naklettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Kim bir ölüyü yıkar, onu kefenler, (kefenine) güzel koku sürer, (cenazesini) taşır, cenaze namazını kılar ve ölüünün üzerinde gördüğü (olumsuz şeyleri) yaymazsa anasından doğduğu gibi günahlarından arınmış olur."

(İM1462 İbn Mâce, Cenâiz, 8)

32. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Vefat

عَنْ سَعْدِ بْنِ عُبَادَةَ قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ! إِنَّ أُمَّيْ مَاتَتْ أَفَأَتَصَدَّقُ عَنْهَا؟ قَالَ: "نَعَمْ." قُلْتُ: فَأَيُّ الصَّدَقَةِ أَفْضَلُ؟ قَالَ:
"سَقْيُ الْمَاءِ."

Sa'd b. Ubâde anlatıyor: "Yâ Resûlallah, annem vefat etti. Onun için sadaka verebilir miyim?" dedim. Hz. Peygamber "Evet." dedi. "Hangi sadaka daha değerlidir?" dedim. "(Susuz kalmışlara) su vermek." buyurdu.

(N3694 Nesâî, Vesâyâ, 9)

33. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Kabir

عَنْ هَانِيٍّ مَوْلَى عُثْمَانَ قَالَ: كَانَ عُثْمَانُ بْنُ عَفَّانٍ إِذَا وَقَفَ عَلَى قَبْرِ يَبْكِي. حَتَّى بَيْبُلَ لِحَيَّتَهُ. فَقِيلَ لَهُ: تَذَكُرُ الْجَنَّةَ وَالنَّارَ وَلَا تَبْكِي. وَتَبْكِي مِنْ هَذَا؟ قَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ: "إِنَّ الْقَبْرَ أَوَّلَ مَنَازِلِ الْآخِرَةِ. فَإِنْ نَجَا مِنْهُ فَمَا بَعْدَهُ أَيْسَرُ مِنْهُ. وَإِنْ لَمْ يَنْجُ مِنْهُ، فَمَا بَعْدَهُ أَشَدُّ مِنْهُ."

Hz. Osman'ın azatlı kölesi Hâni' anlatıyor:

Osman b. Affân bir kabrin başında durduğunda sakalı ıslanıncaya kadar ağlardı. Bir defasında ona, "Cenneti ve cehennemi düşünürken ağlamıyorsun da bunun için mi ağlıyorsun?" denildiğinde şöyle cevap verdi: Resûlullah (sav) buyurdu ki, "Kabir, ahirete giden yoldaki konaklama yerlerinden ilkidir. Kişi ondan sağ salim kurtulursa sonrası daha kolay olur. Eğer kurtulamazsa ondan sonrası daha çetin gelir."

(İM4267 İbn Mâce, Zühhd, 32; T2308 Tirmizî, Zühhd, 5)

34. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Kabir

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:

"إِنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا مَاتَ عُرِضَ عَلَيْهِ مَقْعَدُهُ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ، إِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَمِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَإِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ

فَمِنْ أَهْلِ النَّارِ، فَيُقَالُ هَذَا مَقْعَدُكَ حَتَّى يَبْعَثَكَ اللَّهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ."

Abdullah b. Ömer'den (ra) rivayet edildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: "Biriniz öldüğü zaman, ona, varıp yerleşeceği yeri sabah akşam gösterilir. O kimse cennet ehlinde ise cennetliklerin yeri, cehennem ehlinde ise cehennemliklerin yeri gösterilir. Ve ona, 'İşte senin yerleşeceğin yer burasıdır. Sonunda kıyamet günü Allah seni buraya gönderecek.' denilir."

(B1379 Buhâri, Cenâiz, 89)

35. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Kabir

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَدْعُو:

"اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ النَّارِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ."

Ebû Hüreyre (ra) anlatıyor: Resûlullah (sav) şöyle dua ederdi: *"Allah'im, kabir azabından, cehennem azabından, hayatın ve ölümün fitnesinden, Mesih Deccâl'in fitnesinden sana sığınırım."*

(B1377 Buhârî, Cenâiz, 87)

36. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman
Alt Konu: Şirk

عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرَةَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):
"أَلَا أَنْبِئُكُمْ بِكَبِيرِ الْكِبَائِرِ؟" قُلْنَا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: "الْإِشْرَاكُ بِاللَّهِ، وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ..."

Abdurrahman'ın, babası Ebû Bekre'den rivayet ettiğine göre, Resûlullah (sav), "Size en büyük günahın ne olduğunu söyleyeyim mi?" diye sorunca, ashâb, "Evet, buyur ey Allah'ın Resûlü!" dediler. Bunun üzerine Resûlullah, "Allah'a ortak koşmak ve anaya babaya saygısızlık etmektir..." buyurdu.

(B5976 Buhârî, Edeb, 6)

37. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Rızık

عَنْ حَبَّةَ وَسَوَاءِ ابْنِ خَالِدٍ قَالَا: دَخَلْنَا عَلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَهُوَ يُعَالِجُ شَيْئًا فَأَعْنَاهُ عَلَيْهِ. فَقَالَ:
"لَا تَيْئَسَا مِنَ الرِّزْقِ مَا تَهَرَّزَتْ رُؤُوسُكُمْ. فَإِنَّ الْإِنْسَانَ تَلِدُهُ أُمُّهُ أَحْمَرَ لَيْسَ عَلَيْهِ قِشْرٌ. ثُمَّ يَرْزُقُهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ."

Hâlid (el-Esedî)'nin oğulları Habbe ve Sevâ anlatıyor: Hz. Peygamber (sav) bir şeyi tamir etmekle meşgul iken yanına gittik ve ona yardım ettik. O da bize şöyle dedi:

"Başlarınız hareket ettiği (yaşadığımız) sürece rızık konusunda ümitsizliğe düşmeyin. Annesi insanı, kırkımızı ve çiplak olarak doğurur. Sonra Yüce Allah onun rızıkını verir."

(İM4165 İbn Mâce, Zühd, 14)

38. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman
Alt Konu: Sihir

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):
"مَنْ عَقَدَ عُقْدَةً ثُمَّ نَفَثَ فِيهَا فَقَدْ سَحَرَ، وَمَنْ سَحَرَ فَقَدْ أَشْرَكَ، وَمَنْ تَعَلَّقَ شَيْئًا وَكَلَّ إِلَيْهِ."

Ebû Hüreyre'nin naklettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Kim düğüm yapar sonra ona üflerse sihir yapmış olur. Kim sihir yaparsa şirk koşmuş olur. Kim de (kendisini koruması için nazarlık ve benzeri) bir şey takarsa, o taktığı şeyin korumasına havale edilir."

(N4084 Nesâî, Muhârebe, 19)

39. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: İslam'da Çığır Açmak-Ön Ayak Olmak

عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ... قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

"مَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً حَسَنَةً فَعُمِلَ بِهَا بَعْدَهُ كُتِبَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ عَمِلَ بِهَا وَلَا يَنْقُصُ مِنْ أَجْرِهِمْ شَيْءٌ وَمَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً سَيِّئَةً فَعُمِلَ بِهَا بَعْدَهُ كُتِبَ عَلَيْهِ مِثْلُ وِزْرِ مَنْ عَمِلَ بِهَا وَلَا يَنْقُصُ مِنْ أَوْزَارِهِمْ شَيْءٌ."

Cerîr b. Abdullah'ın naklettiğine göre..., Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Kim İslâm'da güzel bir işe öncülük eder ve kendisinden sonra bununla amel edilirse, kendisinden sonra o işi yapanlar gibi sevap alır. Üstelik onların sevaplarından da bir şey eksilmez. Kim de İslâm'da kötü bir davranışa ön ayak olur ve kendisinden sonra bununla amel edilirse, kendisinden sonra onu yapanlar gibi günah alır. Onların günahlarından da bir şey eksilmez."

(M6800 Müslim, İlim, 15)

40. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman
Alt Konu: Bid'at

عَنْ جَابِرٍ قَالَ: خَطَبَنَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَحَمِدَ اللَّهَ وَأَثْنَى عَلَيْهِ بِمَا هُوَ لَهُ أَهْلٌ ثُمَّ قَالَ:
"أَمَّا بَعْدُ فَإِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَإِنَّ أَفْضَلَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ."

Câbir (b. Abdullah) anlatıyor: Resûlullah (sav) bize hutbe verdi. Allah'a hamd etti ve O'nu lâıyk olduğu biçimde övdü. Sonra şöyle buyurdu:

"Sözlerin en doğrusu Allah'ın Kitabıdır. Yolların en iyisi Muhammed'in yoludur. İşlerin en kötüsü (dinde) sonradan uydurulanlardır. Ve her bid'at, dalâlettir."

(HM14386 İbn Hanbel, III, 310)

41. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Kader

عَنْ أَبِي حُزَامَةَ، عَنْ أَبِيهِ قَالَ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! أَرَأَيْتَ رُقَى نَسْتَرْقِيهَا وَدَوَاءً تَتَدَاوَى بِهِ وَتُقَاةً نَتَّقِيهَا، هَلْ تَرُدُّ مِنْ قَدَرِ اللَّهِ شَيْئًا؟ قَالَ: "هِيَ مِنْ قَدَرِ اللَّهِ."

Ebû Huzâmê'nin rivayet ettiğine göre, babası Allah Resûlü'ne şöyle sormuştur: “Ey Allah'ın Resûlü! Şifa niyetiyle yaptığımız okumalar, tedavi olduğumuz ilaçlar ve korunma tedbirleri, Allah'ın takdirinden bir şeyi geri çevirir mi?” Resûlullah (sav), “Onlar da Allah'ın takdiridir.” buyurmuştur.

(T2065 Tirmizî, Tıb, 21)

42. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Dua ve Bereket

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: ... فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):
"إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ طَعَامًا فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ! بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَأَطْعِمْنَا خَيْرًا مِنْهُ."

İbn Abbâs'ın naklettiğine göre..., Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Sizden biri yemek yediği zaman, 'Allah'ım, bu yemeği bizim için bereketli eyle ve bize bundan daha hayırlısını ikram eyle.' desin."

(D3730 Ebû Dâvûd, Eşribe, 21)

43. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Hac

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):
"مَنْ حَجَّ هَذَا الْبَيْتَ، فَلَمْ يَرْفُثْ، وَلَمْ يَفْسُقْ، رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ."

Ebû Hüreyre'den nakledildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:
"Her kim bu evi (Kâbe'yi) haccederken, (söz ya da eylemle) cinsel yakınlığa yeltenmez ve kötülük işlemezse, anasının onu doğurduğu günkü gibi (günahsız) hâline dönmüş olur."

(B1820 Buhârî, Muhsar, 10)

44. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet
Alt Konu: Oruç

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:
"الصَّيَامُ جُنَّةٌ، فَلَا يَرُفُثُ وَلَا يَجْهَلُ، وَإِنْ أَمْرُ قَاتِلِهِ أَوْ شَاتِمِهِ فَلْيَقُلْ: إِنِّي صَائِمٌ مَرَّتَيْنِ..."

Ebû Hüreyre'den nakledildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:
"Oruç bir kalkandır. Oruçlu, saygısızlık yapmasın, kötü konuşmasın. Eğer biri kendisiyle dövüşmeye veya sövüşmeye kalkışrsa, iki defa, 'Ben oruçluyum.' desin..."

(B1894 Buhârî, Savm, 2)

45. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Sadaka

عَنْ سَلْمَانَ بْنِ عَامِرٍ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:
"إِنَّ الصَّدَقَةَ عَلَى الْمِسْكِينِ صَدَقَةٌ وَعَلَى ذِي الرَّحِمِ اثْنَتَانِ: صَدَقَةٌ وَصِلَةٌ."

Selmân b. Âmir'den nakledildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:

"Yoksula verilen sadaka bir, akrabaya verilen ise hem sadaka hem de sila-i rahim olmak üzere iki sadaka sayılır."

(N2583 Nesâî, Zekât, 82; T658 Tirmizî, Zekât, 26)

46. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Kurban Bayramı

عَنِ الْبِرَاءِ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَخْطُبُ فَقَالَ:
"إِنَّ أَوَّلَ مَا نَبَدَأُ بِهِ فِي يَوْمِنَا هَذَا أَنْ نُصَلِّيَ، ثُمَّ نَرْجِعَ فَنَنْحَرَ، فَمَنْ فَعَلَ فَقَدْ أَصَابَ سُنَّتَنَا."

Berâ' diyor ki, Hz. Peygamber'i (sav) hutbe verirken dinledim, şöyle buyurdu:

"Bugün ilk işimiz, (bayram) namazı kılmak, sonra dönüp kurban kesmektir. Kim böyle yaparsa sünnetimize uymuş olur."

(B951 Buhârî, İdeyn, 3)

47. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Adak

عَنْ عَائِشَةَ (رَضِيَ اللهُ عَنْهَا) عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:
"مَنْ نَذَرَ أَنْ يُطِيعَ اللَّهَ فَلْيُطِعهُ، وَمَنْ نَذَرَ أَنْ يَعْصِيَهُ فَلَا يَعْصِهِ."

Hız. Âişe'den (ra) nakledildiğine göre, Hız. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:

"Her kim Allah'a itaat etmeyi içeren bir şey adarsa, Allah'a itaat etsin. Her kim de Allah'a karşı isyan etmeyi içeren bir şey adarsa, sakın Allah'a isyan etmesin!"

(B6696 Buhârî, Eymân ve nüzûr, 28)

48. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Azimet ve Ruhsat

عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):
"إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ تُؤْتَى رُخْصَةٌ، كَمَا يَكْرَهُ أَنْ تُؤْتَى مَعْصِيَةٌ."

İbn Ömer'den nakledildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Allah, yasaklarının işlenmesinden nasıl hoşlanmazsa, ruhsatlarının uygulanmasından da o kadar hoşnut olur."

(HM5866 İbn Hanbel, II, 108)

49. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: İftar ve Dua

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) كَانَ إِذَا أَفْطَرَ عِنْدَ أَنَاسٍ قَالَ:
"أَفْطَرَ عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلَ طَعَامَكُمْ الْأَبْرَارُ، وَتَنَزَّلَتْ عَلَيْكُمْ الْمَلَائِكَةُ."

Enes b. Mâlik'ten rivayet edildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) insanlarla birlikte iftar ettiğinde şöyle derdi:

"Yanınızda oruçlular iftar etsin. Yemeğinizi iyiler yesin ve üzerinize melekler insin."

(DM1805 Dârimî, Savm, 51)

50. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Gıybet ve Tecessüsten Sakınmak

عَنْ أَبِي بَرزَةَ الْأَسْلَمِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

"يَا مَعْشَرَ مَنْ آمَنَ بِلِسَانِهِ وَلَمْ يَدْخُلِ الْإِيمَانُ قَلْبَهُ: لَا تَغْتَابُوا الْمُسْلِمِينَ وَلَا تَتَّبِعُوا عَوْرَاتِهِمْ فَإِنَّهُ مَنِ اتَّبَعَ عَوْرَاتِهِمْ

يَتَّبِعِ اللَّهُ عَوْرَتَهُ، وَمَنْ يَتَّبِعِ اللَّهُ عَوْرَتَهُ يَفْضَحْهُ فِي بَيْتِهِ."

Ebû Berze el-Eslemî'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Ey diliyle iman edip, kalbine iman girmemiş olan kimseler! Müslümanların gıybetini yapmayın ve onların gizli hâllerini araştırmayın. Çünkü her kim onların gizli hâllerini araştırırsa Allah da onun gizli hâlini araştırır. Allah kimin gizli hâlini araştırırsa onu evinde (gizlice yaptıklarını ortaya çıkararak) bile rezil eder."

(D4880 Ebû Dâvûd, Edeb, 35)

51. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Su-i Zandan Sakınmak

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:

"إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ وَلَا تَحَسَّسُوا وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا تَنَافَسُوا وَلَا تَحَاسَدُوا وَلَا تَبَاغَضُوا وَلَا تَدَابَرُوا
وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا."

Ebû Hüreyre'den Resûlullah'ın (sav) şöyle dediği nakledilmiştir:

"Zandan sakının. Çünkü zan, yalanın ta kendisidir. Birbirinizin konuştuğuna kulak kabartmayın, birbirinizin özel hâllerini araştırmayın, birbirinizle üstünlük yarışına girmeyin, birbirinize haset etmeyin, birbirinize kin beslemeyin, birbirinize sırt çevirmeyin. Ey Allah'ın kulları! Kardeş olun!"

(M6536 Müslim, Birr, 28)

52. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Gıpta Etmek

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَقُولُ:
"لَا حَسَدَ إِلَّا فِي اثْنَتَيْنِ: رَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ مَالًا فَسَلَّطَهُ عَلَى هَلَكْتِهِ فِي الْحَقِّ، وَرَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ حِكْمَةً فَهُوَ يَقْضِي بِهَا
وَيُعَلِّمُهَا."

İbn Mes'ûd'un (ra) işittiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:

"Ancak iki kişiye gıpta edilir. Bunlar, Allah'ın kendisine verdiği malı hak yolunda harcayan kimse ile Allah'ın kendisine verdiği (ilim ve) hikmete göre karar veren ve onu başkalarına öğreten kimsedir."

(B1409 Buhârî, Zekât, 5)

53. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Sıkıntıları Gidermek ve Ayıpları Örtmek

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:

"مَنْ نَفَسَ عَنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ الدُّنْيَا نَفَسَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ يَسَّرَ عَلَى مُعْسِرٍ يَسَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَمَنْ سَتَرَ عَلَى مُسْلِمٍ سَتَرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ."

Ebû Hüreyre'den nakledildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:

"Kim bir Müslüman'ın dünya sıkıntılarında bir sıkıntıyı giderirse, Allah da onun kıyamet günündeki sıkıntılarında birini giderir. Kim darda kalan bir kimsenin işini kolaylaştırırsa, Allah da dünya ve ahirette onun işlerini kolaylaştırır. Kim bir Müslüman'ın ayıbını örterse, Allah da dünya ve ahirette onun ayıplarını örter. Kul, kardeşinin yardımında olduğu sürece, Allah da onun yardımcısı olur."

(D4946 Ebû Dâvûd, Edeb, 60)

54. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Helak Edici Fiiller

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ: "اجْتَنِبُوا السَّبْعَ الْمُوبِقَاتِ." قَالُوا: "يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا هُنَّ؟" قَالَ: "الشِّرْكُ بِاللَّهِ، وَالسِّحْرُ، وَقَتْلُ النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ، وَأَكْلُ الرِّبَا، وَأَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ، وَالتَّوَلَّى يَوْمَ الرَّحْفِ، وَقَذْفُ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ الْغَافِلَاتِ."

Ebû Hüreyre'den rivayet edildiğine göre, Hz. Peygamber (sav), "Yedi helâk ediciden sakının!" buyurdu. Sahâbîler, "Yâ Resûlallah! Bunlar nelerdir?" diye sordular. Resûlullah şöyle cevap verdi: "Allah'a şirk koşmak, büyü yapmak, Allah'ın haram kıldığı bir canı haksız yere öldürmek, faiz yemek, yetim malı yemek, savaş meydanından kaçmak ve iffetli, hiçbir şeyden haberi olmayan mümin kadınlara zina isnad etmektir."

(B6857 Buhârî, Hudûd, 44; M262 Müslim, İmân, 145)

55. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Emanet ve Liyakat

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

"إِذَا ضُبِّعَتِ الْأَمَانَةُ فَانْتَظِرِ السَّاعَةَ!" قَالَ: "كَيْفَ إِضَاعَتُهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ؟" قَالَ: "إِذَا أُسْنِدَ الْأَمْرُ إِلَى غَيْرِ أَهْلِهِ،

فَانْتَظِرِ السَّاعَةَ."

Ebû Hüreyre'nin (ra) naklettiğine göre, Resûlullah (sav), (bir bedevînin kıyametin ne zaman kopacağı-
nı sorması üzerine) şöyle buyurdu: "Emanet zayi edildiği vakit kıyameti bekle!" Bunun üzerine bedevî,
"Emanetin zayi edilmesi nasıl olur yâ Resûlallah?" diye sorunca, Hz. Peygamber, "Yönetim, ehli olma-
yan kimseye verildiğinde kıyameti bekle." buyurdu.

(B6496 Buhârî, Rikâk, 35)

56. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Zulme Mâni Olmak

عَنْ أَنَسٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

"أَنْصُرُ أَخَاكَ ظَالِمًا أَوْ مَظْلُومًا." فَقَالَ رَجُلٌ: "يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنْصُرُهُ إِذَا كَانَ مَظْلُومًا، أَفَرَأَيْتَ إِذَا كَانَ ظَالِمًا كَيْفَ أَنْصُرُهُ؟"

قَالَ: "تَحْجِرُهُ أَوْ تَمْتَعُهُ مِنَ الظُّلْمِ، فَإِنَّ ذَلِكَ نَصْرُهُ."

Enes'in (ra) naklettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurdu: "Zalim de olsa mazlum da olsa kardeşine yardım et." Bunun üzerine birisi, "Ey Allah'ın Resûlü! Eğer mazlum ise yardım ederim, ancak zalimse ona nasıl yardım edeceğim?" dedi. Resûlullah buyurdu ki, "Onu zulümden uzaklaştırırsın veya onun zulmüne engel olursun. İşte bu ona yapacağın yardımdır."

(B6952 Buhârî, İkrâh, 7)

57. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Allah'a Sığınmak

عَنْ عَائِشَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا) قَالَتْ: كَانَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَقُولُ:

"اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ النَّارِ وَعَذَابِ النَّارِ، وَفِتْنَةِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ، وَشَرِّ فِتْنَةِ الْغِنَى وَشَرِّ فِتْنَةِ الْفَقْرِ..."

Hız. Âişe (ra) diyor ki, Hız. Peygamber (sav) şöyle derdi:

"Allah'ım, cehennemın fitnesinden ve azabından, kabir fitnesinden ve azabından, zenginlik fitnesinin şerrinden ve fakirlik fitnesinin şerrinden sana sığınırım..."

(B6377 Buhâri, Deavât, 46)

58. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Alışverişte İyi Niyet

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:
"مَنْ أَخَذَ أَمْوَالَ النَّاسِ يُرِيدُ أَدَاءَهَا أَدَّى اللَّهُ عَنْهُ، وَمَنْ أَخَذَ يُرِيدُ إِتْلَافَهَا أَثْلَفَهُ اللَّهُ."

Ebû Hüreyre'den (ra) nakledildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:

"Kim insanların mallarını geri ödeme niyetiyle alırsa Allah onun ödemesini kolaylaştırır. Kim de bir malı tüketip (geri ödememek) niyeti ile alırsa Allah da onu(n malını) telef eder."

(B2387 Buhârî, İstikrâz, 2)

59. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Helal-Haram ve Şüpheli Şeyler

عَنِ النَّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ قَالَ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَقُولُ: -وَأَهْوَى النَّعْمَانُ بِإِصْبَعَيْهِ إِلَى أُذُنَيْهِ-
"إِنَّ الْحَلَالَ بَيْنٌ وَإِنَّ الْحَرَامَ بَيْنٌ وَبَيْنَهُمَا مُشْتَبِهَاتٌ لَا يَعْلَمُهُنَّ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ، فَمَنْ اتَّقَى الشُّبُهَاتِ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعِرْضِهِ، وَمَنْ
وَقَعَ فِي الشُّبُهَاتِ وَقَعَ فِي الْحَرَامِ."

Nu'mân b. Beşîr, parmaklarıyla iki kulağını göstererek, Resûlullah'ı (sav) şöyle derken işittiğini nakletmektedir:

"Helâl bellidir; haram da bellidir. İkinin arasında ise birtakım şüpheli şeyler vardır ki insanların çoğu bunları bilmezler. Kim şüpheli şeylerden sakınırsa, dinini ve ırzını (namus ve haysiyetini) korumuş olur. Kim de şüpheli şeylere düşerse, harama düşmüş olur..."

(M4094 Müslim, Müsâkât, 107)

60. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Hayvanlara Merhamet

عَنْ سَهْلِ بْنِ الْحَنْظَلِيَّةِ قَالَ: مَرَّ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بِبَعِيرٍ قَدْ لَحِقَ ظَهْرُهُ بِبَطْنِهِ، قَالَ: "اتَّقُوا اللَّهَ فِي هَذِهِ
الْبَهَائِمِ الْمُعْجَمَةِ فَارْزُقُوهَا وَكُلُوهَا صَالِحَةً."

Sehl b. Hanzaliyye'den nakledildiğine göre, Resûlullah (sav) açlıktan karnı sırtına yapışmış bir deveye rastladı ve "Bu dilsiz hayvanlar hakkında Allah'tan korkun. Onlara (binmeye) elverişli hâllerinde binin ve (yenmeye) elverişli hâllerinde onları yiyin." buyurdu.

(D2548 Ebû Dâvûd, Cihâd, 44)

61. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Allah'a Hasım Olmak

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ: قَالَ اللَّهُ تَعَالَى:
"ثَلَاثَةٌ أَنَا خَصْمُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: رَجُلٌ أَعْطَى بِي ثُمَّ غَدَرَ، وَرَجُلٌ بَاعَ حُرًّا فَأَكَلَ ثَمَنَهُ، وَرَجُلٌ اسْتَأْجَرَ أَجِيرًا فَاسْتَوْفَى
مِنْهُ وَلَمْ يُعْطِهِ أَجْرَهُ."

Ebû Hüreyre'den (ra) nakledildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:

"Yüce Allah şöyle buyurur: 'Kıyamet gününde karşısına bir hasım olarak dikileceğim üç çeşit insan vardır: Benim ismimi kullanarak söz verip sözünde durmayan kimse, hür bir insanı köle diye satıp parasını yiyen kimse ve bir işçiyi istihdam edip işini yaptırdığı hâlde ücretini vermeyen kimse.'"

(B2270 Buhârî, İcâre, 10)

62. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: İmanın Tadına Ermek

عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:

"ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ حَلَاوَةَ الْإِيمَانِ: أَنْ يَكُونَ اللهُ وَرَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا، وَأَنْ يُحِبَّ الْمَرْءَ لَا يُحِبُّهُ إِلَّا لِلَّهِ، وَأَنْ يَكْرَهُ أَنْ يَعُودَ فِي الْكُفْرِ كَمَا يَكْرَهُ أَنْ يُقَذَّفَ فِي النَّارِ."

Enes'ten nakledildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:

"Şu üç özellik kimde bulunursa o kişi imanın tadına erer: Allah ve Resûlü'nü herkesten çok sevmek, sevdiği kişiyi sadece Allah için sevmek, imandan sonra küfre dönmekten, ateşe atılmaktan çekindiği gibi çekinmek."

(B16 Buhârî, İmân, 9)

63. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: İhsan

عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:
"إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ كَتَبَ الْإِحْسَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ. فَإِذَا قَتَلْتُمْ فَأَحْسِنُوا الْقِتْلَةَ. وَإِذَا ذَبَحْتُمْ فَأَحْسِنُوا الذَّبْحَ.
وَلِيُحَدِّثَ أَحَدُكُمْ شَفْرَتَهُ، فَلْيُرِّخْ ذَبِيحَتَهُ."

Şeddâd b. Evs'ten nakledildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Yüce Allah her şeyde ihsanı (güzel davranmayı) emretmiştir. Öldürürken (dahi) güzel bir şekilde öldürün! Hayvanı keserken de güzel bir şekilde kesin! Biriniz (hayvan keseğinde) bıçağını bilesin ve hayvanını rahatlatın!"

(İM3170 İbn Mâce, Zebâih, 3; M5055 Müslim, Sayd, 57)

64. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Kabir

أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ نَبِيُّ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

"إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا وُضِعَ فِي قَبْرِهِ وَتَوَلَّى عَنْهُ أَصْحَابُهُ إِنَّهُ لَيَسْمَعُ قَرْعَ نَعَالِهِمْ." قَالَ: "يَأْتِيهِ مَلَكَانِ فَيُقْعِدَانِهِ فَيَقُولَانِ لَهُ مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجْلِ؟" قَالَ: "فَأَمَّا الْمُؤْمِنُ فَيَقُولُ: أَشْهَدُ أَنَّكَ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ." قَالَ: "فَيُقَالُ لَهُ: 'أَنْظِرْ إِلَى مَقْعَدِكَ مِنَ النَّارِ قَدْ أَبْدَلَكَ اللَّهُ بِهِ مَقْعَدًا مِنَ الْجَنَّةِ.' قَالَ نَبِيُّ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): 'فَيَرَاهُمَا جَمِيعًا.'"

Enes b. Mâlik'in naklettiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: "Kul, kabrine konduğu ve yakınları dönüp gittiği zaman onların ayak seslerini işitir. Ardından ona iki melek gelerek kendisini oturturlar ve 'Bu zât hakkında ne dersin?' diye (peygamberini) sorarlar. Eğer o kul mümin ise, 'Şehadet ederim ki o Allah'ın kulu ve Resûlüdür.' diye cevap verir. Ona, 'Cehennemdeki yerine bak! Allah onun yerine sana cennetten bir yer verdi.' denilir." Allah'ın Peygamberi (sav), "O kişi her iki yerini birden görür." buyurdu.

(M7216 Müslim, Cennet, 70)

65. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Kabir Ziyareti

عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بُرَيْدَةَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: "كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يُعَلِّمُهُمْ إِذَا خَرَجُوا إِلَى الْمَقَابِرِ... السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لِلْآحِقُونَ أَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ."

Süleyman b. Bürayde'nin, babasından naklettiğine göre, Resûlullah (sav), ashâbına kabristana girdikleri zaman şöyle söylemelerini öğretmişti:

"Selâm size ey bu diyarın mümin ve Müslüman olan sakinleri! Bizler de inşallah size katılacağız. Allah'tan bize ve size afiyet dilerim."

(M2257 Müslim, Cenâiz, 104)

66. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Kabir Ziyareti

عَنْ مَالِكٍ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:
"اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْ قَبْرِي وَثَنًا يُعْبَدُ اِشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ عَلَى قَوْمٍ اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ."

İmam Mâlik'in, Zeyd b. Eslem aracılığıyla Atâ b. Yesâr'dan naklettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: "Allah'ım, kabrimi ibadet yeri hâline getirme! Peygamberlerinin kabrini mescit hâline getiren ümmete Allah'ın gazabı şiddetli olur."

(MU419 Muvatta', Kasru's-salât, 24; HÜ1073 Humeydî, Müsned, III, 252)

67. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Gelecek Zaman

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

"سَتَكُونُ فِتْنٌ الْقَاعِدُ فِيهَا خَيْرٌ مِنَ الْقَائِمِ، وَالْقَائِمُ فِيهَا خَيْرٌ مِنَ الْمَاشِي، وَالْمَاشِي فِيهَا خَيْرٌ مِنَ السَّاعِي، مَنْ تَشَرَّفَ لَهَا تَسْتَشْرِفُهُ، فَمَنْ وَجَدَ فِيهَا مَلْجَأً أَوْ مَعَادًا فَلْيَعُدْ بِهِ."

Ebû Hüreyre'nin naklettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"İleride birtakım fitneler meydana gelecektir. O zaman oturan kişi, ayakta durandan; ayakta duran, yürüyenden; yürüyen de koşandan daha hayırlıdır. Fitne çıkarmaya yeltenen kişi kendisini o fitnenin içinde buluverir. Kim de (fitneden kurtulup) sığınacak bir yer bulursa hemen oraya sığınsın."

(B7081 Buhârî, Fiten, 9)

68. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Gelecek Zaman

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

"لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يُقْبِضَ الْعِلْمُ، وَتَكْثُرَ الزَّلَازِلُ، وَيَتَقَارَبَ الزَّمَانُ، وَتَظْهَرَ الْفِتْنُ، وَيَكْثُرَ الْهَرْجُ -وَهُوَ الْقَتْلُ الْقَتْلُ-

حَتَّى يَكْثُرَ فِيكُمْ الْمَالُ فَيَفِيضُ."

Ebû Hüreyre'nin naklettiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: "İlim kaybolmadıkça, depremeler çoğalmadıkça, zaman kısalmadıkça, herc yani cinayetler artmadıkça ve elinizde mal çoğalıp taşmadıkça kıyamet kopmaz."

(B1036 Buhârî, İstiskâ, 27)

69. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Gelecek Zaman

عَنْ تَمِيمِ الدَّارِيِّ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَقُولُ:
"لَيَبْلُغَنَّ هَذَا الْأَمْرُ مَا بَلَغَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ، وَلَا يَتْرُكُ اللَّهُ بَيْتَ مَدْرٍ وَلَا وَبَرٍ إِلَّا أَدْخَلَهُ اللَّهُ هَذَا الدِّينَ،
بِعِزِّ عَزِيزٍ أَوْ بِذُلِّ ذَلِيلٍ، عِزًّا يُعِزُّ اللَّهُ بِهِ الْإِسْلَامَ وَذُلًّا يُذِلُّ اللَّهُ بِهِ الْكُفْرَ."

Temîm ed-Dârî'nin işittiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: "Gece ve gündüzün ulaştığı her yere bu din ulaşacak; Allah, ister kerpiçten, isterse deve kılından yapılsın bu dinin kendisi tarafından içine girdirilmediği hiçbir ev bırakmayacaktır. Bu (kimi için) öyle bir izzet (kimi için de) öyle bir zillet olacaktır ki! Bu şekilde Allah, İslâm'ı aziz eyleyecek, küfrü ise zelil edecektir."

(HM17082 İbn Hanbel, IV, 104)

70. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Gelecek Zaman

حَدَّثَنَا مَعْبُدٌ قَالَ: سَمِعْتُ حَارِثَةَ بْنَ وَهْبٍ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَقُولُ:
"تَصَدَّقُوا فَسَيَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ يَمْشِي الرَّجُلُ بِصَدَقَتِهِ فَلَا يَجِدُ مَنْ يَقْبَلُهَا."

Ma'bed'in, Hârise b. Vehb'den naklettiğine göre o, Resûlullah'ı (sav) şöyle derken işitmiştir: "Sadaka verin. Zira insanlar için öyle bir zaman gelecek ki kişi elinde sadakasıyla dolaşacak ve o sadakayı kabul edecek bir kimse bulamayacak."

(B7120 Buhârî, Fiten, 25)

71. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Alışveriş, Doğruluk ve Bereket

عَنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:

"الْبَيْعَانِ بِالْخِيَارِ مَا لَمْ يَتَفَرَّقَا، فَإِنْ صَدَقَا وَبَيَّنَّا بُورِكَ لَهُمَا فِي بَيْعِهِمَا، وَإِنْ كَذَبَا وَكَتَمَا مُحِقَّتْ بَرَكَةُ بَيْعِهِمَا."

Hakîm b. Hizâm'ın naklettiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:

"Alışverişte bulunanlar birbirlerinden ayrılmadıkları sürece kararlarını değiştirme hakkına sahiptirler. Eğer doğruyu söyler ve (malın ayıbını) açıkça dile getirirlerse, alışverişlerinde kendilerine bereket ihsan edilir. Ama yalan söyler ve (kusurları) gizlerlerse alım satımlarının bereketi yok olur gider."

(M3858 Müslim, Büyû', 47; B2079 Buhârî, Büyû', 19)

72. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Allah'a İman

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:

"مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَخَدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿فِي يَوْمٍ﴾ مِائَةَ مَرَّةٍ كَانَتْ لَهُ عَدْلُ عَشْرِ رِقَابٍ، وَكُتِبَتْ لَهُ مِائَةُ حَسَنَةٍ، وَمُحِيتَ عَنْهُ مِائَةُ سَيِّئَةٍ، وَكَانَتْ لَهُ حِرْزًا مِنَ الشَّيْطَانِ يَوْمَهُ ذَلِكَ حَتَّى يُمْسِيَ، وَلَمْ يَأْتِ أَحَدٌ بِأَفْضَلٍ مِمَّا جَاءَ إِلَّا رَجُلٌ عَمِلَ أَكْثَرَ مِنْهُ."

Ebû Hüreyre'den (ra) nakledildiğine göre, Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur: "Kim (günde) yüz defa 'Lâ ilâhe illâllâhü vahdehü lâ şerike leh, lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü ve hüve alâ külli şey'in kadir' (Allah'tan başka ilâh yoktur, O'nun hiçbir ortağı yoktur, mülk O'nundur ve hamd O'nadır. O'nun her şeye gücü yeter.) derse bu, o kimse için on köleyi azat etme sevabına denktir. Ona yüz iyilik yazılır ve yüz günahı silinir. (Bu söyledikleri) o günün akşamına kadar onun için şeytana karşı bir sığınak olur. Bundan daha fazlasını yapan kişiden başka, hiç kimse onun bu yaptığından daha faziletli bir iş yapamaz."

(B6403 Buhârî, Deavât, 64)

73. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Meleklerle İman

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَوْ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): "إِنَّ لِلَّهِ مَلَائِكَةً سَيَّاحِينَ فِي الْأَرْضِ فَضْلاً
عَنْ كُتَابِ النَّاسِ فَإِذَا وَجَدُوا أَقْوَامًا يَذْكُرُونَ اللَّهَ تَنَادَوْا هَلُمُّوا إِلَيْنَا بُغْيَتِكُمْ فَيَجِيئُونَ فَيَحْفُونَ بِهِمْ إِلَى سَمَاءِ الدُّنْيَا فَيَقُولُ اللَّهُ:
عَلَى أَيِّ شَيْءٍ تَرَكْتُمْ عِبَادِي يَصْنَعُونَ؟ فَيَقُولُونَ: تَرَكْنَاهُمْ يَحْمَدُونَكَ وَيُمَجِّدُونَكَ وَيَذْكُرُونَكَ ..."

Ebû Hüreyre veya Ebû Saîd el-Hudrî'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: “İnsanların amellerini kayıt altına alan meleklerden başka bir de Allah'ın yeryüzünde dolaşan melekleri vardır. Bunlar Allah'ı zikreden topluluklara rastladıklarında, ‘Aradığımız işte burada, haydi gelin!’ diye birbirlerine seslenirler. Hemen oraya gelerek dünya semasına kadar onları çepeçevre kuşatırlar. Allah, o meleklerle sorar: ‘Kullarımı bıraktığınızda onlar ne yapıyorlardı?’ Onlar da ‘Biz onları bıraktığımızda sana hamdediyor, seni tazim ediyor ve seni anıyorlardı.’ diye cevap verirler...”

(T3600 Tirmizî, Deavât, 129)

74. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Kitaplara İman

عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ ... قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، كَمْ كِتَابًا أَنْزَلَهُ اللَّهُ؟ قَالَ: "مِئَةُ كِتَابٍ، وَأَرْبَعَةُ كُتُبٍ، أُنْزِلَ عَلَى شَيْثَ خَمْسُونَ صَحِيفَةً، وَأُنْزِلَ عَلَى أَخْنُوخَ ثَلَاثُونَ صَحِيفَةً، وَأُنْزِلَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ عَشْرُ صَحَائِفَ، وَأُنْزِلَ عَلَى مُوسَى قَبْلَ التَّوْرَةِ عَشْرُ صَحَائِفَ، وَأُنْزِلَ التَّوْرَةُ، وَالْإِنْجِيلُ، وَالزَّبُورُ، وَالْقُرْآنُ..."

Ebû Zer anlatıyor: ... Bir gün Hz. Peygamber'e (sav), "Allah kaç kitap indirdi?" diye sordum. Allah Resûlü şu cevabı verdi: "Allah yüz dört kitap indirmiştir. Bunlardan elli sahife Şit'e, otuz sahife İdris'e, on sahife İbrahim'e ve on sahife de Tevrat'tan önce Musa'ya indirmiştir. Ayrıca Tevrat, İncil, Zebur ve Kur'an'ı da indirmiştir..."

(Sİ361 İbn Hıbbân, Sahîh, II, 276)

75. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman
Alt Konu: Mucize

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ: قَالَ: أَتَتْ قُرَيْشُ الْيَهُودَ، فَقَالُوا: بِمَ جَاءَكُمْ مُوسَى؟ قَالُوا: عَصَاهُ وَيَدُهُ بَيْضَاءَ لِلنَّاطِرِينَ، وَأَتَوْا النَّصَارَى فَقَالُوا: كَيْفَ كَانَ عِيسَى؟ قَالُوا: كَانَ يُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ وَيُحْيِي الْمَوْتَى، وَأَتَوْا النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَقَالُوا: اذْعُ لَنَا رَبِّكَ يَجْعَلَ لَنَا الصِّفَا دَهَبًا، فَدَعَا رَبَّهُ، فَنَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: ﴿إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ﴾، فَلَيَتَفَكَّرُوا فِيهَا.

İbn Abbâs'ın naklettiğine göre, Kureyşliler, Yahudilere gelerek, “Musa size (mucize olarak) ne getirdi?” dediler. Onlar, “Asâsını ve bembeyaz görünen el (yed-i beyzâ) mucizesini.” dediler. Sonra Hıristiyanlara gelerek, “İsa'nın mucizeleri) nasıldı?” dediler. Onlar da “Körü ve alacalıyı iyileştirir, ölüleri diriltirdi.” diye cevap verdiler. Sonra Hz. Peygamber'e (sav) geldiler ve dediler ki, “Rabbine dua et de Safâ tepesini bizim için altın hâline getirsin.” Hz. Peygamber de Allah'a dua etti. Bunun üzerine, “Göklerin ve yerin yaratılmasında ve gece ile gündüzün peş peşe gelmesinde akıl sahipleri için elbette ibretler vardır.” âyeti nâzil oldu (ve onlara), ‘Bu âyetleri düşünsünler!’ (denildi).”

(MK1232 Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebir, XII, 10)

76. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman
Alt Konu: Kader

حَدَّثَنِي أَبِي عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ قَالَ: بَيْنَمَا نَحْنُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ذَاتَ يَوْمٍ إِذْ طَلَعَ عَلَيْنَا رَجُلٌ شَدِيدُ بَيَاضِ الثِّيَابِ شَدِيدُ سَوَادِ الشَّعْرِ لَا يُرَى عَلَيْهِ أَثَرُ السَّفَرِ وَلَا يَعْرِفُهُ مِنَّا أَحَدٌ حَتَّى جَلَسَ إِلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَأَسْنَدَ رُكْبَتَيْهِ إِلَى رُكْبَتَيْهِ وَوَضَعَ كَفَّيْهِ عَلَى فَخْدَيْهِ... قَالَ: فَأَخْبَرَنِي عَنِ الْإِيمَانِ. قَالَ: "أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ."

(Abdullah b. Ömer anlatıyor): Bana babam Ömer b. El-Hattâb şunları anlattı:

Bir gün biz Resûlullah'ın (sav) yanındayken bembeyaz elbiseli, simsiyah saçlı bir adam çıkageldi. Üzerinde yolculuğa dair hiçbir belirti yoktu ve bizden de kimse onu tanıımıyordu. Peygamber'in yanına oturdu ve dizlerini onun dizlerine yaslayıp ellerini onun uyluklarının üzerine koydu... "Bana iman hakkında bilgi ver." dedi. Resûlullah şöyle buyurdu: "Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine ve ahiret gününe iman etmendir. Keza hayrı ve şerriyle kadere inanmandır."

(M93 Müslim, İmân, 1)

77. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman
Alt Konu: Mümin

حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ: أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ: "وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ،
إِنَّ مَثَلَ الْمُؤْمِنِ لَكَمَثَلِ الْقِطْعَةِ مِنَ الذَّهَبِ نَفَخَ عَلَيْهَا صَاحِبُهَا فَلَمْ تَغَيَّرْ وَلَمْ تَنْقُصْ..."

Abdullah b. Amr b. el-Âs'ın işittiğine göre, Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur: "Muhammed'in canı elinde olan Allah'a yemin olsun ki mümin altın parçasına benzer; sahibi ona körükle üflese bile değişmez ve azalmaz..."

(HM6872 İbn Hanbel, II, 199; NM253 Hâkim, Müstedrek, I, 110 (1/76))

78. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Gecenin Bereketi

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:
يَتَنَزَّلُ رَبُّنَا تَبَارَكَ وَتَعَالَى كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا حِينَ يَبْقَى ثُلُثُ اللَّيْلِ الْآخِرِ يَقُولُ:
مَنْ يَدْعُونِي فَأَسْتَجِيبَ لَهُ، مَنْ يَسْأَلُنِي فَأُعْطِيَهُ، وَمَنْ يَسْتَغْفِرُنِي فَأَغْفِرَ لَهُ."

Ebû Hüreyre'den (ra) nakledildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Yüce Rabbimiz, her gece, gecenin son üçte biri kaldığında dünya semasına iner (rahmet nazarıyla bakar) ve şöyle buyurur: 'Bana dua eden yok mu duasını kabul edeyim! Benden bir şey isteyen yok mu ona dileğini vereyim! Benden mağfiret isteyen yok mu onu bağışlayayım!'"

(B6321 Buhârî, Deavât, 14)

79. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Ehl-i Kible ve Ahit

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

"مَنْ صَلَّى صَلَاتِنَا وَاسْتَقْبَلَ قِبْلَتَنَا وَأَكَلَ ذَبِيحَتَنَا فَذَلِكَ الْمُسْلِمُ الَّذِي لَهُ ذِمَّةُ اللَّهِ وَذِمَّةُ رَسُولِهِ، فَلَا تُخْفَرُوا اللَّهَ فِي ذِمَّتِهِ."

Enes b. Mâlik'in naklettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Her kim bizim gibi namaz kılar, kiblemize yönelir ve kestiklerimizden yerse işte o kimse Allah'ın ve Resûlü'nün ahit ve emânına (güvencesine) sahip bir Müslümandır. Sakın (Allah'ın verdiği güvenceyi bozarak) ahit ve emânı hususunda Allah'a hıyanet etmeyin."

(B391 Buhârî, Salât, 28)

80. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: İnfak ve Güzel Söz

عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) أَنَّهُ ذَكَرَ النَّارَ فَتَعَوَّذَ مِنْهَا، وَأَشَاحَ بِوَجْهِهِ ثَلَاثَ مَرَارٍ، ثُمَّ قَالَ:
"اتَّقُوا النَّارَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ، فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا، فَبِكَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ."

Adî b. Hâtim'in naklettiğine göre, Resûlullah (sav) cehennemden bahsetti, ondan Allah'a sığındı ve yüzünü üç defa çevirdikten sonra şöyle buyurdu:

"Yarım hurma (sadaka) ile bile olsa cehennemden korunun. Eğer bunu da bulamazsanız güzel bir sözle (korunun)."

(M2350 Müslim, Zekât, 68)

81. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Borçluya Mühlet Vermek

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):
"مَنْ أَنْظَرَ مُعْسِرًا أَوْ وَضَعَ لَهُ، أَظْلَلَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَحْتَ ظِلِّ عَرْشِهِ، يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ."

Ebû Hüreyre'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Kim darda kalan borçluya zaman tanırrsa yahut (alacağıнын tamamını veya bir kısmını) borçluya bağışlarsa, Allah onu, başka hiçbir gölgenin (himayenin) olmadığı kıyamet gününde kendi arşının gölgesinde (himayesinde) gölgelendirecektir."

(T1306 Tirmizî, Büyû', 67; M7512 Müslim, Zühd, 74)

82. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet
Alt Konu: Kunut

عَنْ أَنَسٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) قَالَ: بَعَثَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) سَرِيَّةً يُقَالُ لَهُمُ: الْقُرَّاءُ، فَأُصِيبُوا فَمَا رَأَيْتُ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَجَدَ عَلَى شَيْءٍ مَا وَجَدَ عَلَيْهِمْ، فَكَفَنَتْ شَهْرًا فِي صَلَاةِ الْفَجْرِ...

Enes (b. Mâlik) (ra) şöyle demiştir:

“Peygamber (sav) kurrâ denilen bir birliği (dini anlatmaları için Necde) göndermiş ve onlar (Maûne Kuyusu başında pusuya düşürölüp) öldürölmüşlerdi. Ben Peygamber’in (sav) onların öldürölmelerine üzüldüğü kadar hiçbir şeye üzüldüğünü görmedim. (O kadar ki) bir ay sabah namazında kıyamda kunut okudu...”

(B6394 Buhârî, Deavât, 58)

83. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Şükür

عَنْ زِيَادٍ قَالَ: سَمِعْتُ الْمُغِيرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) يَقُولُ: إِنْ كَانَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) لِيَقُومُ أَوْ لِيُصَلِّيَ حَتَّى تَرِمَ قَدَمَاهُ أَوْ سَاقَاهُ: فَيُقَالُ لَهُ، فَيَقُولُ: "أَفَلَا أَكُونُ عَبْدًا شَكُورًا؟"

Ziyâd, Mugîre'nin (ra) şöyle dediğini işitmiştir:

"Hz. Peygamber (sav) ayakları (ya da bacakları) şişinceye kadar (gece) namaz kılardı. Bu durum hakkında ona bir şey söylendiğinde, 'Şükreden bir kul olmayayım mı?' derdi."

(B1130 Buhârî, Teheccüd, 6)

84. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet
Alt Konu: Zikir

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):
إِذَا مَرَرْتُمْ بِرِيَاضِ الْجَنَّةِ فَارْتَعُوا، قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا رِيَاضُ الْجَنَّةِ؟ قَالَ: "الْمَسَاجِدُ". قُلْتُ:
وَمَا الرَّتْعُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: "سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ".

Ebû Hüreyre anlatıyor:

Resûlullah (sav), “Cennet bahçelerine uğradığınız zaman nimetlerinden yararlanın.” buyurdu. Bunun üzerine “Yâ Resûlallah, cennet bahçeleri nedir?” diye sordum. Hz. Peygamber, “Mescitler!” diye cevap verdi. “(Peki, o hâlde) er-rat’u (yani) nimetlerinden yararlanmak nasıl olacak Yâ Resûlallah?” dedim. Peygamber (sav), “Sübhânallâhi ve’l-hamdülillâhi ve lâ ilâhe illâllâhü vallâhü ekber” diyerek cevap verdi.

(T3509 Tirmizî, Deavât, 82)

85. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Huşu

عَنْ هِشَامِ بْنِ إِسْحَاقَ وَهُوَ ابْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ كِنَانَةَ، عَنْ أَبِيهِ قَالَ أَرْسَلَنِي الْوَلِيدُ بْنُ عُقْبَةَ وَهُوَ أَمِيرُ الْمَدِينَةِ إِلَى ابْنِ عَبَّاسٍ أَسْأَلُهُ، عَنِ اسْتِسْقَاءِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَأَتَيْتُهُ فَقَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) خَرَجَ مُتَبَدِّلًا مُتَوَاضِعًا مُتَضَرِّعًا حَتَّى أَتَى الْمُصَلَّى فَلَمْ يَخْطُبْ حُطْبَتَكُمْ هَذِهِ، وَلَكِنْ لَمْ يَزَلْ فِي الدُّعَاءِ وَالتَّضَرُّعِ وَالتَّكْبِيرِ، وَصَلَّى رُكْعَتَيْنِ كَمَا كَانَ يُصَلِّي فِي الْعِيدِ.

Abdullah b. Kinâne'nin oğlu Hişâm b. İshâk'ın naklettiğine göre, babası şöyle demiştir: “Medine valisi Velîd b. Ukbe beni, Resûlullah'ın (sav) yağmur duası hakkında bilgi edinmem için İbn Abbâs'a göndermişti. Ona gittim, bana şunları anlattı: Resûlullah (sav) gösterişsiz kıyafetler içinde, mütevazı ve yalvarır bir tavırla yağmur duasına çıktı. Namaz kılınan geniş alana geldi. Sizin yaptığınız bu hutbe gibi hutbe irad etmedi. Ancak aralık vermeksizin dua, yakarış ve tekbire devam etti. Sonra bayramda kıldırıldığı gibi iki rekât namaz kıldırdı.”

(T558 Tirmizî, Cum'a, 43; N1507 Nesâî, İstiskâ, 3)

86. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak
Alt Konu: Hasbilik

...فَكَتَبْتُ عَائِشَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا) إِلَى مُعَاوِيَةَ: سَلَامٌ عَلَيْكَ أَمَا بَعْدُ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "مَنْ التَّمَسَّ رِضَاءَ اللَّهِ بِسَخَطِ النَّاسِ كَفَاهُ اللَّهُ مُؤْتَةَ النَّاسِ،
وَمَنْ التَّمَسَّ رِضَاءَ النَّاسِ بِسَخَطِ اللَّهِ وَكَلَهُ اللَّهُ إِلَى النَّاسِ."

(Muâviye'nin kendisinden tavsiye talep etmesi üzerine) ... Hz. Âişe (ra) Muâviye'ye şöyle bir mektup yazdı:
"Allah'ın selâmı üzerine olsun. Ben Resûlullah'ı (sav) şöyle buyururken işittim: 'İnsanlar kendisine buğzetse
dahi, kim Allah'ın rızasını ararsa, Allah da insanların vereceği sıkıntıdan onu kurtarır. Kim de Allah'ın hoşnut
olmayacağı bir konuda insanların beğenisini elde etmek isterse, Allah onu o insanların insafına terk eder.'"

(T2414 Tirmizî, Zühhd, 64)

87. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Sabır

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) قَالَ: مَرَّ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بِأَمْرَأَةٍ تَبْكِي عِنْدَ قَبْرِ، فَقَالَ: "اتَّقِي اللَّهَ وَاصْبِرِي"، قَالَتْ: إِلَيْكَ عَنِّي، فَإِنَّكَ لَمْ تُصَبِّ بِمُصِيبَتِي، وَلَمْ تَعْرِفْهُ. فَقِيلَ لَهَا: إِنَّهُ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ). فَأَتَتْ بَابَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَلَمْ تَجِدْ عِنْدَهُ بَوَّابِينَ. فَقَالَتْ: لَمْ أَعْرِفْكَ. فَقَالَ: "إِنَّمَا الصَّبْرُ عِنْدَ الصَّدْمَةِ الْأُولَى."

Enes b. Mâlik (ra) anlatıyor: Hz. Peygamber (sav) bir kabrin başında ağlamakta olan bir kadına rastladı ve “Allah’tan kork ve sabret.” dedi. Kadın, “Git başımdan, başıma gelen musibeti sen yaşamadın!” diye cevap verdi. Hz. Peygamber’i tanııyordu. Kendisine, onun Peygamber (sav) olduğu söylendi. Bunun üzerine kadın Hz. Peygamber’in (sav) kapısına gitti, kapıda bekleyen herhangi bir görevli de yoktu. (Peygamber’in yanına girdi ve); “Seni tanıyamadım.” dedi. Peygamber Efendimiz de “Sabır, ancak (musibetin) ilk başa geldiği anda (olmalı)dır.” buyurdu.

(B1283 Buhârî, Cenâiz, 31; M2140 Müslim, Cenâiz, 15)

88. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: İffet

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ نَاسًا مِنَ الْأَنْصَارِ سَأَلُوا رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَأَعْطَاهُمْ، ثُمَّ سَأَلُوهُ فَأَعْطَاهُمْ، حَتَّى إِذَا نَفَدَ مَا عِنْدَهُ قَالَ: "مَا يَكُنْ عِنْدِي مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ أَدْخِرَهُ عَنْكُمْ، وَمَنْ يَسْتَعْفِفْ يُعِفَّهُ اللَّهُ، وَمَنْ يَسْتَغْنِ يُغْنِهِ اللَّهُ، وَمَنْ يَصْبِرْ يُصْبِرْهُ اللَّهُ، وَمَا أُعْطِيَ أَحَدٌ مِنْ عَطَاءٍ خَيْرٌ وَأَوْسَعُ مِنَ الصَّبْرِ."

Ebû Saîd el-Hudrî'den nakledildiğine göre, ensardan bazı kimseler Resûlullah'tan (sav) (bir şeyler) istediler. O da verdi. Sonra tekrar istediler. Allah Resûlü de yanındakiler bitinceye kadar verdi ve şöyle buyurdu: "Yanımda bulunan hiçbir malı sizden saklayacak değilim. Kim iffetli olmayı dilerse, Allah onu iffetli kılar. Kim müstağni olursa (aza kanaat edip insanlardan bir şey istemezse), Allah onu zengin kılar. Kim de sabrederse, Allah ona sabır ihsan eder. Kimseye sabırdan daha hayırlı ve daha geniş bir ikram verilmemiştir."

(M2424 Müslim, Zekât, 124)

89. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Sadakat

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: قَالَ الْمِقْدَادُ يَوْمَ بَدْرٍ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّا لَا نَقُولُ لَكَ كَمَا قَالَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ لِمُوسَى: ﴿فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ﴾ وَلَكِنْ امْضِ وَنَحْنُ مَعَكَ، فَكَأَنَّهُ سُرِّيَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ).

Abdullah (b. Mes'ûd) tarafından nakledildiğine göre, Mikdâd (b. Amr), Bedir günü şöyle dedi: "Ey Allah'ın Resûlü! Biz İsrâiloğulları'nın Hz. Musa'ya dedikleri gibi, 'Sen ve Rabbin gidin, onlarla savaşın. Biz burada oturacağız.' demiyoruz. Biz sana ancak, '(Düşman üzerine) yürü, biz de seninle beraberiz!' diyoruz." Sanki bu söz Resûlullah'ın (sav) bütün kaygılarını giderdi.

(B4609 Buhâri, Tefsîr, (Mâide) 4)

90. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak
Alt Konu: Cömertlik

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

"مَثَلُ الْبَخِيلِ وَالْمُتَصَدِّقِ مَثَلُ رَجُلَيْنِ عَلَيْهِمَا جُنَّتَانِ مِنْ حَدِيدٍ، إِذَا هَمَّ الْمُتَصَدِّقُ بِصَدَقَةٍ اتَّسَعَتْ عَلَيْهِ، حَتَّى تُعْفَى أَثَرُهُ،

وَإِذَا هَمَّ الْبَخِيلُ بِصَدَقَةٍ تَقَلَّصَتْ عَلَيْهِ، وَانْضَمَّتْ يَدَاهُ إِلَى تَرَاقِيهِ، وَانْقَبَضَتْ كُلُّ حَلْقَةٍ إِلَى صَاحِبَتِهَا."

Ebû Hüreyre'nin naklettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Cimri ile Allah yolunda harcama yapan kimsenin hâli, üzerlerinde demirden birer zırh bulunan iki adamın hâline benzer: Cömert olan, bir hayırda bulunmaya niyet ettiğinde üzerindeki zırh öyle genişler ki (önceki dar hâlinden kalma) izler bile silinir gider. Cimri, bir hayırda bulunmak istediğinde ise (âdeta) üzerindeki zırh büzüşür, elleri köprücük kemiklerine yapışacak gibi sıkışır ve zırhın her halkası yanındaki halkayı sıkıştırır."

(M2361 Müslim, Zekât, 77)

91. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Misafirperverlik

عَنْ أَبِي شُرَيْحٍ الْكَعْبِيِّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:

"مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ، جَائِزَتُهُ يَوْمٌ وَلَيْلَةٌ، وَالضَّيْفَانَةُ ثَلَاثَةُ أَيَّامٍ، فَمَا بَعْدَ ذَلِكَ فَهُوَ صَدَقَةٌ،

وَلَا يَحِلُّ لَهُ أَنْ يَتَّوَى عِنْدَهُ حَتَّى يُخْرِجَهُ."

Ebû Şurayh el-Kâ'bi'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Kim Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsa misafirini iyi ağırlasın. Bunun uygun süresi bir gün ve bir gecedir. Misafirlik (hakkı) üç gündür, bundan sonra (misafire ikram) sadakadır. Misafirin de ev sahibini sıkıntıya sokacak kadar onun yanında kalması helâl olmaz."

(B6135 Buhârî, Edeb, 85)

92. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Ölümü Temenni Etmemek

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ): قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):
"لَا يَتَمَنَّيَنَّ أَحَدُكُمْ الْمَوْتَ مِنْ ضُرِّ أَصَابِهِ، فَإِنْ كَانَ لَا بُدَّ فَأَعْلًا فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ أَحْيِنِي مَا كَانَتْ الْحَيَاةُ خَيْرًا لِي،
وَتَوَقَّئِي إِذَا كَانَتْ الْوَفَاةُ خَيْرًا لِي."

Enes b. Mâlik'ten (ra) nakledildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:

"Hiçbiriniz başına gelen bir sıkıntıdan dolayı ölümü istemesin. Eğer mutlaka isteyecek olursa, 'Allah'ım, yaşamak benim için hayırlı olduğu sürece beni yaşat, ölüm benim için hayırlıysa canımı al!' desin."

(B5671 Buhârî, Merdâ, 19)

93. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Evlenmek

فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ: كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شَبَابًا لَا نَجِدُ شَيْئًا، فَقَالَ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):
"يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ، مَنْ اسْتَطَاعَ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ، فَإِنَّهُ أَغْضُ لِلْبَصْرِ، وَأَخْصَنُ لِلْفَرْجِ، وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَعَلَيْهِ بِالصَّوْمِ،
فَإِنَّهُ لَهُ وَجَاءٌ."

Abdullah (b. Mes'ûd) anlatıyor: Biz Hz. Peygamber'in (sav) yanında olan ve evlenme imkânı bulamayan gençlerdik. Resûlullah (sav) bize şöyle buyurdu: "Ey gençler! Evlenme imkânı bulamayan evlensin. Çünkü evlenmek, gözü haramdan çevirmek ve iffeti korumak için en iyi yoldur. Evlenme imkânı bulamayan da oruç tutsun. Çünkü orucun, kişi için şehveti kesme özelliği vardır."

(B5066 Buhârî, Nikâh, 3)

94. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Çocuk Hakları

عَنْ عَائِشَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا) قَالَتْ: دَخَلَتْ امْرَأَةً مَعَهَا ابْنَتَانِ لَهَا تَسْأَلُ، فَلَمْ تَجِدْ عِنْدِي شَيْئًا غَيْرَ تَمْرَةٍ فَأَعْطَيْتُهَا إِيَّاهَا، فَفَسَمَتْهَا بَيْنَ ابْنَتَيْهَا، وَلَمْ تَأْكُلْ مِنْهَا، ثُمَّ قَامَتْ فَخَرَجَتْ، فَدَخَلَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) عَلَيْنَا فَأَخْبَرْتُهُ، فَقَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): "مَنْ ابْتُلِيَ مِنْ هَذِهِ الْبَنَاتِ بِشَيْءٍ كُنَّ لَهُ سِتْرًا مِنَ النَّارِ."

Hiz. Âişe (ra) anlatıyor: “Yanında iki kız evlâdı olan bir kadın, bir şeyler istemek için gelmişti. Yanımda (ona verecek) bir hurmadan başka bir şey yoktu. Hurmayı ona verdim. Onu iki kızına bölüştürdü ve kendisi hiç yemedi. Sonra kalktı ve çıktı. Ardından Hiz. Peygamber (sav) yanımıza geldi. Olanları ona anlattım. Hiz. Peygamber (sav) şöyle buyurdu: ‘Her kim kız çocukları sebebiyle sıkıntı çekerse, o kızlar onun için cehennem ateşine siper olur.’”

(B1418 Buhârî, Zekât, 10)

95. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Kadın ve Eğitim

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: جَاءَتْ امْرَأَةٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ!
ذَهَبَ الرِّجَالُ بِحَدِيثِكَ، فَاجْعَلْ لَنَا مِنْ نَفْسِكَ يَوْمًا نَأْتِيكَ فِيهِ، نُعَلِّمُنَا مِمَّا عَلَّمَكَ اللَّهُ، قَالَ:
"اجْتَمِعْنَ يَوْمَ كَذَا وَكَذَا." فَاجْتَمَعْنَ، فَأَتَاهُنَّ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَعَلَّمَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَهُ اللَّهُ...

Ebû Saîd el-Hudrî anlatıyor:

“Bir kadın Resûlullah’a (sav) gelerek, ‘Yâ Resûlallah! Senin sohbetinden hep erkekler faydalaniyor. Bize bir gününü ayırsan da o gün sana gelsek, bize Allah’ın sana öğrettiğinden öğretsen.’ dedi. Hz. Peygamber, ‘O hâlde şu şu günlerde toplanın.’ buyurdu. Bunun üzerine kadınlar toplandılar. Resûlullah (sav) onların yanına gelerek Allah’ın kendisine öğrettiklerinden onlara bir şeyler öğretti...”

(M6699 Müslim, Birr, 152)

96. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Engellilik

عَنْ أَبِي ذَرٍّ قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ، ذَهَبَ الْأَغْنِيَاءُ بِالْأَجْرِ يُصَلُّونَ وَيَصُومُونَ وَيَحُجُّونَ. قَالَ: "وَأَنْتُمْ تُصَلُّونَ وَتَصُومُونَ وَتَحُجُّونَ." قُلْتُ: يَتَصَدَّقُونَ وَلَا نَتَصَدَّقُ. قَالَ: "وَأَنْتَ فِيكَ صَدَقَةٌ، رَفَعُكَ الْعَظَمَ عَنِ الطَّرِيقِ صَدَقَةٌ، وَهَدَايَتِكَ الطَّرِيقِ صَدَقَةٌ، وَعَوْنُكَ الضَّعِيفَ بِفَضْلِ قَوَّتِكَ صَدَقَةٌ، وَبَيَانُكَ عَنِ الْأَرْثَمِ صَدَقَةٌ."

Ebû Zer anlatıyor: "Yâ Resûlallah, zenginler sevapları götürüyor! Namaz kılıyorlar, oruç tutuyorlar ve haccediyorlar!" dedim. Resûlullah (sav), "Siz de namaz kılıyorsunuz, oruç tutuyorsunuz ve haccediyorsunuz." buyurdu. "Ama onlar sadaka da veriyor, biz veremiyoruz." dedim. Bunun üzerine Resûlullah şöyle buyurdu: "Sen de sadaka verebilirsin. Yoldaki kemiği kaldırıp kenara koyman sadakadır. (Âmâya veya yol sorana) yol göstermen sadakadır. Gücünle güçsüz birine yardım etmen sadakadır. Konuşmakta güçlük çekenin meramını ifade etmen sadakadır..."

(HM21691 İbn Hanbel, V, 152)

97. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Birlikte Yaşamak

عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) قَالَ: أَمَرَنَا النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بِسَبْعٍ:
بِعِيَادَةِ الْمَرِيضِ، وَاتِّبَاعِ الْجَنَائِزِ، وَتَشْمِيتِ الْعَاطِسِ، وَنَصْرِ الضَّعِيفِ، وَعَوْنِ الْمَظْلُومِ، وَإِفْشَاءِ السَّلَامِ،
وَإِبْرَارِ الْمُقْسِمِ...

Berâ' b. Âzib (ra) şöyle demiştir: “Peygamber (sav) bize şu yedi şeyi emretti: *Hastayı ziyaret etmek, cenazeyi (kabre kadar) takip etmek, aksırana Allah’tan rahmet dilemek, zayıfa yardım etmek, mazluma yardım etmek, selâmı yaymak ve yemin edenin yeminini tasdik etmek.*”

(B6235 Buhârî, İsti’zân, 8)

98. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat
Alt Konu: Örf ve Âdetler

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: كَانَ لِأَهْلِ الْجَاهِلِيَّةِ يَوْمَانِ فِي كُلِّ سَنَةٍ يَلْعَبُونَ فِيهِمَا لَمَّا قَدِمَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) الْمَدِينَةَ قَالَ: "كَانَ لَكُمْ يَوْمَانِ تَلْعَبُونَ فِيهِمَا وَقَدْ أَبَدَلَكُمُ اللَّهُ بِهِمَا خَيْرًا مِنْهُمَا يَوْمَ الْفِطْرِ وَيَوْمَ الْأَضْحَى."

Enes b. Mâlik şöyle demiştir: “Sene içerisinde câhiliye halkının eğlence düzenlediği iki gün vardı. Peygamber (sav) Medine’ye geldiğinde, ‘Sizin de eğleneceğiniz iki gününüz oldu. Allah, câhiliyedeki o günleri sizin için daha hayırlı iki günle değiştirdi. Bunlar Ramazan ve Kurban Bayramı günleridir.’ buyurdu.”

(N1557 Nesâî, İdeyn, 1)

99. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Ölüm

عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ عُمَيْسِ الْخَثْعَمِيَّةِ قَالَتْ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَقُولُ:

"...بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ سَهَى وَلَهَى وَنَسِيَ الْمَقَابِرَ وَالْبِلَى بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ عَتَا وَطَغَى وَنَسِيَ الْمُبْتَدَأَ وَالْمُنْتَهَى..."

Esmâ bnt. Umeys el-Has'amiyye'nin işittiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: "...*(Gaflete) dalan, gülüp oynayan, kabirleri ve toprak altında çürümeyi unutan kul ne bedbahttır! Azan, haddi aşan, nereden geldiğini ve nereye gittiğini unutan kul ne bedbahttır!...*"

(T2448 Tirmizî, Sıfâtü'l-kıyâme, 17)

100. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Kıyamet

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) إِذَا خَطَبَ أَحْمَرَّتْ عَيْنَاهُ وَعَلَا صَوْتُهُ وَاشْتَدَّ عَضْبُهُ حَتَّى كَأَنَّهُ مُنْذِرُ جَيْشٍ يَقُولُ: صَبَّحَكُمْ وَمَسَّاكُمْ! وَيَقُولُ "بُعِثْتُ أَنَا وَالسَّاعَةُ كَهَاتَيْنِ." وَيَقْرُنُ بَيْنَ إِضْبَعَيْهِ السَّبَّابَةِ وَالْوُسْطَى...

Câbir b. Abdullah anlatıyor: Resûlullah (sav) bir defasında hutbe verirken gözleri kızardı, sesi yükseldi ve hiddeti arttı, öyle ki sanki bir orduyu uyarıyor, “Sabah ya da akşam ansızın baskına uğrayabilirsiniz!” diyordu. Şehadet parmağı ile orta parmağını birleştirip “Ben ve kıyamet şu ikisi gibi (yakın) gönderildim.” buyurdu.

(M2005 Müslim, Cum’a, 43)

101. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Kıyamet

عَنْ حُدَيْفَةَ بْنِ أَسِيدِ الْغِفَارِيِّ قَالَ: إِطَّلَعَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) عَلَيْنَا وَنَحْنُ نَتَذَكَّرُ فَقَالَ: "مَا تَذَكَّرُونَ؟" قَالُوا: نَذَكُرُ السَّاعَةَ. قَالَ: "إِنَّهَا لَنْ تَقُومَ حَتَّى تَرَوْنَ قَبْلَهَا عَشْرَ آيَاتٍ." فَذَكَرَ الدُّخَانَ وَالذَّجَالَ وَالِدَابَّةَ وَطُلُوعَ الشَّمْسِ مِنْ مَغْرِبِهَا وَنُزُولَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَيَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ وَثَلَاثَةَ خُسُوفٍ: خَسْفٌ بِالْمَشْرِقِ وَخَسْفٌ بِالْمَغْرِبِ وَخَسْفٌ بِجَزِيرَةِ الْعَرَبِ وَآخِرُ ذَلِكَ نَارٌ تَخْرُجُ مِنَ الْيَمَنِ تَطْرُدُ النَّاسَ إِلَى مَحْشَرِهِمْ.

Huzeyfe b. Esîd el-Gifârî anlatıyor: Bir gün biz kendi aramızda konuşurken Peygamber (sav) geldi ve "Ne müzakere ediyorsunuz?" diye sordu. Ashâb, "Kıyamet hakkında konuşuyoruz." dediler. Bunun üzerine Resûlullah (sav), "Siz şu on alameti görmedikçe, kıyamet kopmayacaktır." buyurdu ve şunları saydı: "Duman, Deccâl, Dâbbe, güneşin batıdan doğması, Meryem oğlu İsa'nın (as) yeryüzüne inmesi, Ye'cûc ve Me'cûc, doğuda, batıda ve Arap yarımadasında olmak üzere üç büyük çökmenin yaşanması ve son olarak Yemen'den çıkıp insanları haşrolacakları yere sürececek bir ateş."

(M2005 Müslim, Cum'a, 43)

102. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Ahiret

عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:

"لَا تَزُولُ قَدَمَا ابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ خَمْسٍ عَنْ عُمْرِهِ فِيمَا أَفْتَاهُ وَعَنْ شَبَابِهِ فِيمَا أَبْلَاهُ وَمَالِهِ

مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَ أَنْفَقَهُ وَمَاذَا عَمِلَ فِيمَا عَمِلَ."

İbn Mes'ûd'dan nakledildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: "Kıyamet gününde insanoğlu şu beş şeyden hesaba çekilmedikçe Rabbinin huzurundan bir yere kımıldayamaz: Ömrünü nerede ve nasıl geçirdiğinden, gençliğini nerede yıprattığından, malını nereden kazanıp nerede harcadığından, bildiği ile amel edip etmediğinden."

(T2416 Tirmizî, Sıfatü'l-kıyâme, 1)

103. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Ahiret

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

"الْكَوْثَرُ نَهْرٌ فِي الْجَنَّةِ حَافَّتَاهُ مِنْ ذَهَبٍ وَمَجْرَاهُ عَلَى الدَّرِّ وَالْيَاقُوتِ تُرْبَتُهُ أَطْيَبُ مِنَ الْمِسْكِ وَمَاؤُهُ أَحْلَى مِنَ الْعَسَلِ
وَأَبْيَضُ مِنَ الثَّلْجِ."

Abdullah b. Ömer'in naklettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: "Kevser, iki kıyısı altından, yatağı inci ve yakuttan olan cennette bir nehirdir. Toprağı miskten hoş, suyu baldan tatlı ve kardan beyazdır."

(T3361 Tirmizî, Tefsîru'l-Kur'ân, 108)

104. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Ahiret

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ... قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! وَمَا الْجِسْرُ؟ قَالَ: "ذَخْصٌ مَزَلَّةٌ فِيهِ خَطَايِفُ وَكَلَالِيْبٌ وَحَسَكٌ تَكُونُ بِتَجْدٍ فِيهَا سُؤْيُكَةً يُقَالُ لَهَا السَّعْدَانُ فَيَمُرُّ الْمُؤْمِنُونَ كَطَرْفِ الْعَيْنِ وَكَالْبَرْقِ وَكَالرِّيحِ وَكَالطَّيْرِ وَكَأَجَاوِيدِ الْخَيْلِ وَالرِّكَابِ فَنَاجٍ مُسَلَّمٌ وَمَخْدُوشٌ مُرْسَلٌ وَمَكْدُوسٌ فِي نَارِ جَهَنَّمَ..."

Ebû Saîd el-Hudrî'den nakledildiğine göre, "Sırat köprüsü nedir yâ Resûlallah?" diye soruldu. Resûlallah (sav) şöyle buyurdu: "Kaypak ve kaygan bir şeydir. Onda kancalar, çengeller ve Necid'de bulunan sa'dân denilen dikene benzer dikenler vardır. Müminler (sıratın) kimi göz kırpacak kadar az bir zamanda, kimi şimşek gibi, kimi rüzgâr, kimi kuş gibi, kimi de iyi cins yürük at ve deve gibi hızla geçecekler. Bazısı bakarsın sapasağlam kurtulmuş, diğeri tırmalanmış da salınvermiş, kimi de cehennem ateşine yığılmış kalmış..."

(M454 Müslim, İmân, 302)

105. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Şefaât

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّهُ قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَاذَا رَدَّ إِلَيْكَ رَبُّكَ عَزَّ وَجَلَّ فِي الشَّفَاعَةِ؟ قَالَ: لَقَدْ ظَنَنْتُ لَتَكُونَنَّ أَوَّلَ مَنْ سَأَلَنِي
"لِمَا" رَأَيْتُ مِنْ حِرْصِكَ عَلَى الْعِلْمِ شَفَاعَتِي لِمَنْ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصًا يُصَدِّقُ قَلْبُهُ لِسَانَهُ وَلِسَانُهُ قَلْبَهُ.

Ebû Hüreyre'nin anlattığına göre o, "Ey Allah'ın Resûlü! Yüce Rabbin sana şefaât konusunda nasıl bir hak bahsetti?" diye sormuş, Resûlullah (sav) şöyle cevap vermişti:

"Senin ilme olan tutkunu bildiğim için bunu bana ilk soranın da sen olacağını tahmin etmiştim. Benim şefaâtım; kalbi dilini, dili de kalbini tasdik ederek Allah'tan başka ilâh olmadığına samimiyetle şehadet eden kimse içindir."

(HM10724 İbn Hanbel, II, 518)

106. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Şirk

عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ قَالَ: سَمِعْتُ مُعَاوِيَةَ يَخْطُبُ وَكَانَ قَلِيلَ الْحَدِيثِ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ: سَمِعْتُهُ يَخْطُبُ يَقُولُ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَقُولُ: "كُلُّ ذَنْبٍ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَغْفِرَهُ إِلَّا الرَّجُلُ يَقْتُلُ الْمُؤْمِنَ مُتَعَمِّدًا أَوْ الرَّجُلُ يَمُوتُ كَافِرًا."

Ebû İdrîs diyor ki, "Muâviye'yi hutbe verirken dinledim. O, Allah Resûlü'nden (sav) az hadis naklederdi. Hutbesinde Resûlullah'ın şu sözlerini işittiğini naklediyordu: 'Bir mümini kasten öldüren kimse veya Allah'ı inkâr etmiş olarak ölen kimse hariç, Allah'ın her günahı bağışlayacağı umulur.'"

(N3989 Nesâî, Muhârebe, 1)

107. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman
Alt Konu: Bereket

حَدَّثَنِي وَحْشِيُّ بْنُ حَرْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ أَنَّ أَصْحَابَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ! إِنَّا نَأْكُلُ
وَلَا نَشْبَعُ، قَالَ: "فَلَعَلَّكُمْ تَفْتَرِقُونَ؟" قَالُوا: نَعَمْ، قَالَ: "فَاجْتَمِعُوا عَلَى طَعَامِكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ يُبَارِكْ لَكُمْ فِيهِ."

Vahşi b. Harb'in, babası aracılığı ile dedesinden naklettiğine göre, Hz. Peygamber'in (sav) ashâbı, "Ey Allah'ın Resûlü, yiyoruz ama doymuyoruz!" deyince Peygamber Efendimiz, "Ayrı ayrı yiyor olmalısınız." demiş. Onlar, "Evet" deyince ise şöyle buyurmuştu: "Yemeği topluca yiyin ve (başlarken) Allah'ın adını anın ki, bereketli olsun."

(D3764 Ebû Dâvûd, Et'ıme, 14; İM3286 İbn Mâce, Et'ıme, 17)

108. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Fal, Kehanet, Büyü, Uğursuzluk

عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

"الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا يَنْكَسِفَانِ لِمَوْتِ أَحَدٍ وَلَا لِحَيَاتِهِ، وَلَكِنَّهُمَا آيَاتَانِ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ فَإِذَا رَأَيْتُمُوهُمَا فَصَلُّوا."

Ebû Mes'ûd'dan nakledildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Güneş ve ay hiç kimsenin ölümünden ya da hayatından dolayı tutulmazlar. Lâkin onlar Allah'ın âyetlerinden iki âyettir. Siz, onların tutulduklarını gördüğünüz zaman hemen namaz kılın."

(B1057 Buhârî, Kûsûf, 13)

109. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Allah'a İman

حَدَّثَنَا أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَمُعَاذُ رَدِيفُهُ عَلَى الرَّحْلِ قَالَ: "يَا مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ" قَالَ: لَبَّيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَسَعْدَيْكَ. قَالَ: "يَا مُعَاذُ!" قَالَ: لَبَّيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَسَعْدَيْكَ، ثَلَاثًا. قَالَ: "مَا مِنْ أَحَدٍ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ صِدْقًا مِنْ قَلْبِهِ إِلَّا حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ..."

Enes b. Mâlik anlatıyor: Resûlullah (sav) binitiyile giderken arkasında oturan Muâz'a seslendi: "Yâ Muâz b. Cebel!" Muâz, "Buyur yâ Resûlallah! Emret!" diyerek cevap verdi. Hz. Peygamber tekrar, "Yâ Muâz!" diye seslendi. Muâz, "Buyur yâ Resûlallah! Emret!" dedi. Bu durum üç defa tekrarlandı. Daha sonra Allah Resûlü şöyle buyurdu: "Kim samimi kalp ile Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın Resûlü olduğuna şehadet ederse Allah ona cehennemi haram kılar."

(B128 Buhârî, İlim, 49)

110. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Allah ve Resûlü'ne İtaat

رَافِعُ بْنُ خَدِيجٍ قَالَ: قَدِمَ نَبِيُّ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) الْمَدِينَةَ، وَهُمْ يَأْبُرُونَ النَّخْلَ، يَقُولُونَ يُلْقِحُونَ النَّخْلَ، فَقَالَ: "مَا تَصْنَعُونَ؟" قَالُوا: "كُنَّا نَصْنَعُهُ قَالَ: "لَعَلَّكُمْ لَوْ لَمْ تَفْعَلُوا كَانَ خَيْرًا." فَتَرَكُوهُ، فَفَنَقَصَتْ أَوْ فَنَقَصَتْ قَالَ: فَذَكَرُوا ذَلِكَ لَهُ فَقَالَ: "إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ، إِذَا أَمَرْتُكُمْ بِشَيْءٍ مِنْ دِينِكُمْ فَخُذُوا بِهِ، وَإِذَا أَمَرْتُكُمْ بِشَيْءٍ مِنْ رَأْيِي فَإِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ."

Râfi' b. Hadîc anlatıyor: Hz. Peygamber (sav) Medine'ye geldiğinde Medineliler hurma ağaçlarını aşı-lıyorlardı. Allah Resûlü, "Ne yapıyorsunuz?" diye sorunca onlar da "Bunu öteden beri yaparız." dediler. Bunun üzerine Allah Resûlü, "Sanırım bunu yapmasanız daha hayırlı olur." buyurdu. Onlar da aşılama-yı bıraktılar. Akabinde hurmalar az ürün verdi. Bu durumu Hz. Peygamber'e bildirdiklerinde o şöyle bu-yurdu: "Ben ancak bir insanım, size dininizle ilgili bir şey emredersem onu alın, kendi görüşüme göre bir şey emredersem (unutmayın ki) ben ancak bir insanım."

(M6127 Müslim, Fedâil, 140)

111. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Ahirete İman

عَنْ جَابِرٍ قَالَ لَمَّا رَجَعَتْ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) مُهَاجِرَةً الْبَحْرِ قَالَ: "أَلَا تُحَدِّثُونِي بِأَعَاجِيبِ مَا رَأَيْتُمْ بِأَرْضِ الْحَبَشَةِ." قَالَ فِئْتِيَهُ مِنْهُمْ بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ بَيْنَا نَحْنُ جُلُوسٌ مَرَّتْ بِنَا عَجُورٌ مِنْ عَجَائِزٍ زَهَابِيْنَهُمْ تَحْمِلُ عَلَى رَأْسِهَا قُلَّةً مِنْ مَاءٍ فَمَرَّتْ بِفَتَى مِنْهُمْ فَجَعَلَ إِحْدَى يَدَيْهِ بَيْنَ كَتِفَيْهَا ثُمَّ دَفَعَهَا فَخَرَّتْ عَلَى رُكْبَتَيْهَا فَأَنْكَسَرَتْ قُلَّتُهَا فَلَمَّا ارْتَفَعَتِ الرَّفَّتَتْ إِلَيْهِ فَقَالَتْ سَوْفَ تَعْلَمُ يَا عُدْرُ إِذَا وَصَعَ اللَّهُ الْكُرْسِيَّ وَجَمَعَ الْأَوْلِيْنَ وَالْآخِرِينَ وَتَكَلَّمَتِ الْأَيْدِي وَالْأَرْجُلُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ فَسَوْفَ تَعْلَمُ كَيْفَ أَمْرِي وَأَمْرُكَ عِنْدَهُ عَدَا. قَالَ يَقُولُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): "صَدَقَتْ صَدَقَتْ كَيْفَ يُقَدِّسُ اللَّهُ أُمَّةً لَا يُؤْخَذُ لَصَعِيْفِهِمْ مِنْ شَدِيدِهِمْ."

Câbir'den nakledildiğine göre Resûlullah (sav) Habeşistan'dan dönen muhacirlere şöyle sordu: “*Habeş diyarında gördüğünüz ilginç olayları bizimle paylaşabilir misiniz?*” Muhacirlerin genç olanları hemen, “Elbette ey Allah'ın Resûlü!” dediler ve anlatmaya başladılar: “Biz bir gün otururken yaşlı bir rahibe, başının üstünde su testisi taşıyarak yanımızdan geçti. İleride bir gençle karşılaştı. Genç, yaşlı rahibeyi arkasından itti. Kadıncağız düştü ve su testisi kırıldı. Kadın yerden kalktı ve gence yönelerek şöyle dedi: ‘Ey zalim! Allah, kürsüyü kurup gelmiş geçmiş herkesi huzurunda topladığında, eller ve ayaklar konuşup yaptıklarını anlattıklarında, Allah'ın huzurunda benim hâlimle, kendi hâlinin nasıl olduğunu öğreneceksin!’” Allah Resûlü burada söze girdi ve şöyle dedi: “*Rahibe doğru söylemiş, rahibe doğru söylemiş. Zayıfların güçlülere hakkını alamadığı bir toplumu Allah günahlarından arındırıp nasıl temiz çıkarır?*”

(İM4010 İbn Mâce, Fiten, 20)

112. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İman

Alt Konu: Peygamberlere İman

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَوْمًا بَارِئًا لِلنَّاسِ، فَأَتَاهُ رَجُلٌ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! مَا الْإِيمَانُ؟
قَالَ: "أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكِتَابِهِ وَلِقَائِهِ وَرُسُلِهِ وَتُؤْمِنَ بِالْبَعْثِ الْآخِرِ..." فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):
"هَذَا جِبْرِيلُ، جَاءَ لِيُعَلِّمَ النَّاسَ دِينَهُمْ."

Ebû Hüreyre anlatıyor: Bir gün Resûlullah (sav) insanların arasında oturuyordu. Bir adam geldi ve "Ey Allah'ın Resûlü, iman nedir?" diye sordu. Resûlullah şöyle buyurdu: "Allah'a, meleklerine, kitabına, O'na kavuşmaya, peygamberlerine iman etmendir. (Aynı şekilde) öldükten sonra son dirilişe iman etmendir..." (Soran kişi yanından ayrıldıktan sonra) Resûlullah buyurdu ki, "Bu (gelen) Cibrîl'dir, insanlara dinlerini öğretmek için geldi."

(M97 Müslim, İmân, 5; B50 Buhârî, İmân, 37)

113. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet
Alt Konu: Tövbe

عَنْ أَسْمَاءَ بِنِ الْحَكَمِ الْفَزَارِيِّ قَالَ سَمِعْتُ عَلِيًّا (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) يَقُولُ: ... وَحَدَّثَنِي أَبُو بَكْرٍ وَصَدَقَ أَبُو بَكْرٍ
(رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) أَنَّهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَقُولُ:
"مَا مِنْ عَبْدٍ يُذْنِبُ ذَنْبًا فَيُحْسِنُ الطُّهُورَ ثُمَّ يَقُومُ فَيُصَلِّي رَكَعَتَيْنِ ثُمَّ يَسْتَغْفِرُ اللَّهَ إِلَّا عَفَرَ اللَّهُ لَهُ."

Esmâ b. Hakem el-Fezârî anlatıyor: Ali'yi (ra) şunları söylerken işittim: Ebû Bekir'in bana haber verdiği göre -ki Ebû Bekir (ra) doğruyu söyler- o, Allah Resûlü'nü (sav) şöyle derken işitmiş: "Bir kimse bir günah işler de ardından güzelce abdest alır, sonra kalkıp iki rekât namaz kılar ve Allah'tan bağışlanma dilerse, Allah onu mutlaka bağışlar."

(D1521 Ebû Dâvûd, Vitr, 26)

114. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Temizlik

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا) عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) أَنَّهُ مَرَّ بِقَبْرَيْنِ يُعَدَّبَانِ فَقَالَ:
إِنَّهُمَا لَيُعَدَّبَانِ وَمَا يُعَدَّبَانِ فِي كَبِيرٍ أَمَّا أَحَدُهُمَا فَكَانَ لَا يَسْتَتِرُ مِنَ الْبَوْلِ، وَأَمَّا الْآخَرُ فَكَانَ يَمْشِي بِالنَّمِيمَةِ.
ثُمَّ أَخَذَ جَرِيدَةً رَطْبَةً فَشَقَّهَا بِنِصْفَيْنِ، ثُمَّ غَرَزَ فِي كُلِّ قَبْرٍ وَاحِدَةً. فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ، لِمَ صَنَعْتَ هَذَا فَقَالَ:
"لَعَلَّهُ أَنْ يُخَفَّفَ عَنْهُمَا مَا لَمْ يَبْسَا."

(Abdullah) b. Abbas'tan (ra) rivayet edildiğine göre, Nebi-i Muhterem (sav) iki kabrin yanından geçerken durur ve şöyle buyurur: "Bunlar mutlaka azap görüyorlar. Oysa büyük bir günahattan dolayı da azap görüyor değiller. Bunlardan biri idrardan sakınmazdı. Diğeri ise, söz taşırdı." Sonra yaş bir hurma dalı alır, ikiye bölerek her birini bir mezarın üzerine diker. Sahâbe-i kirâm Allah Resûlü'ne neden böyle yaptığını sorarlar. Hz. Peygamber (sav) şöyle cevap verir: "Umulur ki, (bu dallar) kurumadıkça onların azapları hafifletilir."

(B1361 Buhâri, Cenâiz, 81)

115. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet
Alt Konu: Namaz

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ ذَكَرَ الصَّلَاةَ يَوْمًا فَقَالَ مَنْ حَافَظَ عَلَيْهَا كَانَتْ لَهُ نُورًا وَبُرْهَانًا
وَنَجَاةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَنْ لَمْ يُحَافِظْ عَلَيْهَا لَمْ يَكُنْ لَهُ نُورٌ وَلَا بُرْهَانٌ وَلَا نَجَاةٌ وَكَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَعَ قَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ
وَأُبَيِّ بْنِ خَلْفٍ

Abdullah b. Amr'dan rivayet edildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) bir gün namazı hatırlatmış ve şöyle buyurmuştur: *“Namaz; devam eden kimse için kıyamet gününde nur, delil ve kurtuluş vesilesi olur. Namaza devam etmeyen ise kıyamet günü nuru, delili, kurtuluşu olmayacak ve o kimse kıyamet gününde Karun, Firavun, Hâmân ve Übey b. Halef ile beraber olacaktır.”*

(HM6576 İbn Hanbel, II, 169)

116. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Namazın Kılınışı

حَدَّثَنَا مَالِكٌ أَتَيْنَا إِلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَنَحْنُ شَبَابَةٌ مُتَقَارِبُونَ، فَأَقَمْنَا عِنْدَهُ عِشْرِينَ يَوْمًا وَلَيْلَةً، وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) رَحِيمًا رَفِيقًا، فَلَمَّا ظَنَّ أَنَّا قَدِ اشْتَهَيْنَا أَهْلَنَا أَوْ قَدِ اشْتَقْنَا سَأَلَنَا عَمَّنْ تَرَكْنَا بَعْدَنَا فَأَخْبَرْنَاهُ قَالَ: "إِرْجِعُوا إِلَى أَهْلِكُمْ فَأَقِيمُوا فِيهِمْ وَعَلِّمُوهُمْ وَمُرُوهُمْ ... وَصَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي. فَإِذَا حَضَرَتِ الصَّلَاةُ فَلْيُؤَذِّنْ لَكُمْ أَحَدُكُمْ وَلْيُؤَمِّمْكُمْ أَكْبَرُكُمْ."

Mâlik (b. Huveyris) anlatıyor: Biz yaşça birbirine yakın bir grup gençle Hz. Peygamber'e (sav) geldik ve onun yanında yirmi gün kaldık. Allah Resûlü (sav) çok merhametli ve şefkatli idi. Ailelerimizi özlediğimizi ya da dönmeyi arzuladığımızı anlayınca geride kimleri bıraktığımızı sordu, biz de anlattık. Bunun üzerine şöyle buyurdu: "Ailelerinizin yanına dönün. Onlarla ikamet edin. Onlara, (öğrendiklerinizi) öğretin ve onlardan (dinin gereklerini) yapmalarını isteyin. Benim nasıl namaz kıldığımı gördüyseniz siz de namazı öyle kılın. Namaz (vakti) geldiğinde içinizden biri sizin için ezan okusun. En büyüğünüz de size imam olsun."

(B631 Buhârî, Ezân, 18)

117. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Namazın Kılınışı

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) دَخَلَ الْمَسْجِدَ فَدَخَلَ رَجُلٌ فَصَلَّى ثُمَّ جَاءَ فَسَلَّمَ عَلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَقَرَدَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) عَلَيْهِ السَّلَامَ فَقَالَ: "إِرْجِعْ فَصَلِّ فَإِنَّكَ لَمْ تُصَلِّ" فَلَاكًا. فَقَالَ وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ فَمَا أَحْسِنُ غَيْرَهُ فَعَلِمْنِي. قَالَ: "إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلَاةِ فَكَبِّرْ، ثُمَّ اقْرَأْ مَا تَيَسَّرَ مَعَكَ مِنَ الْقُرْآنِ، ثُمَّ ارْكَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ رَاكِعًا، ثُمَّ ارْزُقْ حَتَّى تَعْتَدِلَ قَائِمًا، ثُمَّ اسْجُدْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ سَاجِدًا، ثُمَّ ارْزُقْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ جَالِسًا، ثُمَّ اسْجُدْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ سَاجِدًا، ثُمَّ افْعَلْ ذَلِكَ فِي صَلَاتِكَ كُلِّهَا."

Ebû Hüreyre'den rivayet edildiğine göre, Peygamber Efendimiz, (bazı sahâbileri ile birlikte) mescitte otururken (Hallâd b. Râfi' isimli) sahâbî içeri girdi ve (alelacele) namaz kıldıktan sonra Hz. Peygamber'e yaklaşarak selâm verdi. Resûlullah, onun selâmını aldıktan sonra, "Dön ve namazını yeniden kıl, çünkü sen namaz kılmış olmadın!" buyurdu. Bunun üzerine namazını tekrar kıldı ve Hz. Peygamber'in yanına gelerek selâm verdi. Resûlullah, selâmını aldıktan sonra yine, "Dön ve namazını yeniden kıl, çünkü sen namaz kılmış olmadın!" buyurdu. Bu durum üçüncü defa tekrar ettikten sonra Hallâd, "Seni hak ile gönderen Allah'a yemin olsun ki, bundan daha güzel yapamıyorum. Bana (doğrusunu) öğretir misin?" dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sav) şöyle tarif etti: "Namaz kılacağıın zaman (önce) tekbir getir. Sonra Kur'an'dan kolayına gelen yerlerden oku. Ardından rükûa git ve yeterli olduğuna kanaat getirinceye kadar bekle. Sonra tam olarak doğrul. Peşinden secdeye git ve yeterli olduğuna kanaat getirinceye kadar bekle. (Secdeden) kalktığında (belini) iyice doğrult ve yeterli olduğuna kanaat getirinceye kadar bekle. Sonra (tekrar) secdeye var ve yeterli olduğuna kanaat getirinceye kadar bekle. Sonra namazın tamamını bu şekilde kıl."

(B793 Buhâri, Ezân, 122)

118. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: Cemaatle Namaz

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): "إِذَا رَأَيْتُمُ الرَّجُلَ يَتَعَاهَدُ الْمَسْجِدَ فَاشْهَدُوا لَهُ بِالْإِيمَانِ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: ﴿إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مِنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ﴾"

Ebû Saîd (el-Hudrî) tarafından rivayet edildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: *“Bir kişinin sürekli mescide gittiğini görürseniz onun imanına şahit olun! Çünkü Allah Teâlâ şöyle buyurur: ‘Allah’ın mescitlerini, ancak Allah’a ve ahiret gününe inanan, namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren ve Allah’tan başkasından korkmayan kimseler imar eder...”*

(Tevbe, 9/18; T2617 Tirmizî, İmân, 8; İM802 İbn Mâce, Mesâcid, 19)

119. Hadis-i Şerif

Ana Konu: İbadet

Alt Konu: İmamlık

عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الْأَنْصَارِيِّ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): "يَوْمَ الْقَوْمِ أَفْرُوهُمْ لِكِتَابِ اللَّهِ، فَإِنْ كَانُوا فِي الْقِرَاءَةِ سَوَاءً، فَأَعْلَمُهُمْ بِالسُّنَّةِ... وَلَا يُؤْمِنَنَّ الرَّجُلُ الرَّجُلَ فِي سُلْطَانِهِ، وَلَا يَقْعُدُ فِي بَيْتِهِ عَلَى تَكْرِمَتِهِ إِلَّا بِإِذْنِهِ."

Ebû Mes'ûd el-Ensârî'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: "Bir topluluğa Allah'ın Kitabı'nı en iyi okuyup bileni imam olsun. Kur'anı okuma (ve anlama) konusunda eşit iseler sünneti en iyi bilen imam olsun... Bir kimse, izin vermedikçe bir başkasının yetkili olduğu yerde imamlık yapmasın ve kişinin evindeki özel mekânına oturmasın."

(M1532 Müslim, Mesâcid, 290)

120. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Misafirperverlik

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:
"مَا مِنْ يَوْمٍ يُصْبِحُ الْعِبَادُ فِيهِ إِلَّا مَلَكَانِ يَنْزِلَانِ فَيَقُولُ أَحَدُهُمَا: أَللَّهِمَّ أَعْطِ مُنْفِقًا خَلْقًا،
وَيَقُولُ الْآخَرُ: أَللَّهِمَّ أَعْطِ مُمْسِكًا تَلْفًا."

Ebû Hüreyre'den (ra) nakledildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: "Kulların sabaha eriştiği her gün (yeryüzüne) iki melek iner. Bu iki melekten biri, 'Allah'ım, malını hayır yolunda harcayan kişiye (harcadığı malın yerine) yenisini ver.' der. Diğeri de 'Allah'ım, malını (hayır yollarında harcamaya- rak) elinde tutan (cimrilik eden) kişinin malını telef et.' der."

(B1442 Buhârî, Zekât, 27)

121. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Îsâr

عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِيهِ قَالَ: سَمِعْتُ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) يَقُولُ: أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَوْمًا أَنْ نَتَصَدَّقَ، فَوَافَقَ ذَلِكَ مَالًا عِنْدِي، فَقُلْتُ: الْيَوْمَ أَسْبِقُ أَبَا بَكْرٍ إِنْ سَبَقْتُهُ يَوْمًا فَجِئْتُ بِنِصْفِ مَالِي، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): "مَا أَبْقَيْتَ لِأَهْلِكَ؟" فَقُلْتُ: مِثْلَهُ. قَالَ: وَأَتَى أَبُو بَكْرٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) بِكُلِّ مَا عِنْدَهُ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): "مَا أَبْقَيْتَ لِأَهْلِكَ؟" قَالَ: أَبْقَيْتُ لَهُمْ اللَّهُ وَرَسُولَهُ. قُلْتُ: لَا أَسَابِقُكَ إِلَى شَيْءٍ أَبَدًا.

Zeyd b. Eslem'in, babasından naklettiğine göre, babası Ömer b. Hattâbî (ra) şöyle derken iştirmiştir: "Resûlullah (sav) bir gün bize sadaka vermemizi emretti. Bu (emir) paramın olduğu bir zamana rastladı. 'Bir gün Ebû Bekir'i geçebileceksam, işte bugün geçerim!' dedim ve malımın yarısını getirdim. Resûlullah (sav), 'Ailene ne bıraktın?' dedi. Ben de 'Bu kadarını.' dedim. Ebû Bekir (ra), malının hepsini getirdi. Sonra Resûlullah (sav) ona da 'Ailene ne bıraktın?' dedi. O, 'Onlara Allah ve Resûlünü bıraktım.' diye cevap verdi. Bunun üzerine, 'Bundan sonra seninle hiçbir şeyde asla yarışmam!' dedim."

(D1678 Ebû Dâvûd, Zekât, 40; T3675 Tirmizi, Menâkıb, 16)

122. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Îsâr

عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ قَالَ: جَاءَتْ امْرَأَةٌ بِبُرْدَةٍ ... مَنْسُوجٍ فِي حَاشِيَتِهَا قَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنِّي نَسَجْتُ هَذِهِ بِيَدِي أَكْسُو كَهَا، فَأَخَذَهَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) مُحْتَاَجًا إِلَيْهَا، فَخَرَجَ إِلَيْنَا وَإِنَّهَا لِإِزَارُهُ فَجَسَّهَا رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، اكْسُنِيهَا، قَالَ: "نَعَمْ"، فَجَلَسَ مَا شَاءَ اللَّهُ فِي الْمَجْلِسِ، ثُمَّ رَجَعَ، فَطَوَّأَهَا ثُمَّ أَرْسَلَ بِهَا إِلَيْهِ.

Sehl b. Sa'd anlatıyor: "Bir kadın... elinde kenarları dokunmuş burde türünden bir kumaşla gelerek, 'Ya Resûlallah, bunu giymeniz için kendi elimle dokudum.' dedi. Böyle bir kumaşa ihtiyacı olan Resûlullah (sav) kumaşı aldı ve izar şeklinde giyinerek (belden aşağısına sararak) yanımıza geldi. Fakat orada bulunanlardan biri kumaşa dokunarak, 'Ya Resûlallah, bunu bana giydir!' dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber 'Tamam.' buyurdu ve Allah'ın dilediği kadar (bir süre) o mecliste kaldıktan sonra evine döndü. Sonra da kumaşı katlayarak ona gönderdi."

(B5810 Buhârî, Libâs, 18)

123. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Vefakârlık

عَنِ النَّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ قَالَ: أَهْدَى لِلنَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) عِنَبٌ مِنَ الطَّائِفِ. فَدَعَانِي فَقَالَ:

خُذْ هَذَا الْعُنُقُودَ فَأَبْلِغْهُ أُمَّكَ " فَأَكَلْتُهُ قَبْلَ أَنْ أُبْلِغَهُ إِيَّاهَا. فَلَمَّا كَانَ بَعْدَ لَيْالٍ قَالَ لِي:

" مَا فَعَلَ الْعُنُقُودُ؟ هَلْ أَبْلَغْتَهُ أُمَّكَ؟" قُلْتُ: لَا. قَالَ فَسَمَّانِي عُذْرًا.

Nu'mân b. Beşir anlatıyor: "Peygamber'e (sav) Tâif'ten bir miktar üzüm hediye edilmişti. O da beni çağırarak, 'Şu salkımı al da annene götür.' dedi. Ama ben üzümü anneme götürmeden önce yedim. Birkaç gün sonra Resûlullah bana, 'Üzüm salkımı ne oldu, onu annene ulaştırdın mı?' diye sordu. Ben de 'Hayır.' dedim." Nu'mân, bu olay nedeniyle Resûlullah'ın kendisini "ğuder" (vefasız) diye isimlendirdiğini söylemiştir.

(İM3368 İbn Mâce, Et'ime, 61)

124. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak
Alt Konu: Tevekkül

حَدَّثَنَا الْمُغِيرَةُ بْنُ أَبِي قُرَّةَ السَّدُوسِيُّ قَالَ:

سَمِعْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ يَقُولُ: قَالَ رَجُلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! أَعْقِلُهَا وَأَتَوَكَّلُ أَوْ أُطْلِقُهَا وَأَتَوَكَّلُ؟ قَالَ: "إِعْقِلُهَا وَتَوَكَّلْ"

Muğîre b. Ebû Kurre es-Sedûsî'nin işittiğine göre, Enes b. Mâlik şöyle anlatıyor: "Bir adam, 'Ey Allah'ın Resûlü! Devemi bağlayıp da mı Allah'a tevekkül edeyim, yoksa bağlamadan mı tevekkül edeyim?' diye sordu. Resûlullah (sav), 'Önce onu bağla, sonra Allah'a tevekkül et!' buyurdu."

(T2517 Tirmizî, Sıfatü'l-kıyâme, 60)

125. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak
Alt Konu: Tevekkül

حَدَّثَنِي عِمْرَانُ قَالَ: قَالَ نَبِيُّ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):
"يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مِنْ أُمَّتِي سَبْعُونَ أَلْفًا بِغَيْرِ حِسَابٍ. قَالُوا: وَمَنْ هُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ:
"هُمُ الَّذِينَ لَا يَكْتُمُونَ وَلَا يَسْتَرْقُونَ، وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ."

İmrân'ın naklettiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: "Ümmetimden yetmiş bin kişi hesaba çekilmeden cennete girecektir." Orada bulunanlar, "Onlar kim ey Allah'ın Resûlü!" dediler. Hz. Peygamber, "Onlar, (vücutlarını kızgın demirle) dağlamayanlar, üfürükçülük yapmayanlar ve Rablerine tevekkül edenlerdir." buyurdu.

(M524 Müslim, İmân, 371)

126. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Güzel Ahlak

Alt Konu: Affetmek

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَقَالَ:
يَا رَسُولَ اللَّهِ! كَمْ أَعْفُو عَنِ الْخَادِمِ؟ فَصَمَتَ عَنْهُ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، ثُمَّ قَالَ:
يَا رَسُولَ اللَّهِ! كَمْ أَعْفُو عَنِ الْخَادِمِ؟ قَالَ: "كُلَّ يَوْمٍ سَبْعِينَ مَرَّةً."

Abdullah b. Ömer'in anlattığına göre, bir adam Hz. Peygamber'e (sav) gelerek, "Ey Allah'ın Resûlü! Hizmetçiyi (işlediği bir hatadan dolayı) kaç kez affedeyim?" diye sordu. Hz. Peygamber (sav) sustu. Ardından adam, "Ey Allah'ın Resûlü! Hizmetçiyi kaç kez affedeyim?" diye tekrar sordu. Resûlullah bu sefer şöyle buyurdu: "Her gün yetmiş kere."

(T1949 Tirmizî, Birr, 31; D5164 Ebû Dâvûd, Edeb, 123-124)

127. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Şehitlik

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَبْرِ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) عَادَ جَبْرًا... فَقَالَ:

"...الْقَتْلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ شَهَادَةٌ، وَالْبَطْنُ شَهَادَةٌ، وَالْحَرْقُ شَهَادَةٌ، وَالْغَرَقُ شَهَادَةٌ،

وَالْمَغْمُومُ -يَعْنِي الْهَدْمَ- شَهَادَةٌ، وَالْمَجْنُوبُ شَهَادَةٌ، وَالْمَرْأَةُ تَمُوتُ بِجُمُعِ شَهِيدَةٍ."

Abdullah b. Abdullah b. Cebr'in, babasından naklettiğine göre, hasta olan (dedesi) Cebr'i ziyarete gelen Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: "...Allah yolunda savaşırken ölmek şehitliktir. İç hastalıklarından ölmek şehitliktir. Yanarak ölmek şehitliktir. Boğularak ölmek şehitliktir. Yıkıntı altında kalarak ölmek şehitliktir. Aklını kaybederek ölmek şehitliktir. Hamile iken ölen kadın da şehittir."

(N3196 Nesâî, Cihâd, 48; İM2803 İbn Mâce, Cihâd, 17)

128. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Musibetler ve Mümin

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

"إِذَا أَصَابَتْ أَحَدَكُمْ مُصِيبَةٌ فَلْيَقُلْ: إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، اَللَّهُمَّ! عِنْدَكَ أَحْتَسِبُ مُصِيبَتِي فَأَجِرْنِي فِيهَا

وَأَبْدِلْ لِي خَيْرًا مِنْهَا."

Ümmü Seleme'nin naklettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Birinizin başına bir musibet/acı bir şey geldiği zaman, 'Biz Allah'a aidiz ve biz O'na döneceğiz. Allah'ım! Başıma gelen musibetin/acının mükâfatını senden bekliyorum, bundan dolayı bana ecir ihsan et, benim için onu daha hayırlısıyla değiştir.' desin."

(D3119 Ebû Dâvûd, Cenâiz, 17-18; M2126 Müslim, Cenâiz, 3)

129. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Ticaret Ahlakı

عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَبْدِ بْنِ رِفَاعَةَ، عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ: أَنَّهُ خَرَجَ مَعَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) إِلَى الْمُصَلَّى، فَرَأَى النَّاسَ يَتَبَايَعُونَ فَقَالَ: "يَا مَعْشَرَ التُّجَّارِ" فَاسْتَجَابُوا لِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، وَرَفَعُوا أَعْنَاقَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ إِلَيْهِ، فَقَالَ: "إِنَّ التُّجَّارَ يُبْعَثُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فُجَّارًا، إِلَّا مَنْ اتَّقَى اللَّهَ وَبَرَّ وَصَدَقَ."

İsmâil b. Ubeyd b. Rifâa'nın, babası aracılığıyla dedesinden naklettiğine göre, dedesi (Rifâa b. Râfi') Hz. Peygamber (sav) ile birlikte namazgâha gitmişti. Hz. Peygamber insanların alışveriş yaptıklarını gördü ve "Ey tüccar topluluğu!" diye seslendi. Onlar da Resûlullah'a karşılık verdiler. Başlarını kaldırıp gözlemlerini ona çevirdiler. Bunun üzerine Resûlullah şöyle buyurdu: "Allah'tan sakınan, iyilik yapan ve dürüst davrananlar hâriç, tüccarlar kıyamet günü günahkârlar olarak diriltileceklerdir."

(T1210 Tirmizî, Büyû', 4)

130. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Helal Kazanç

عَنِ الزُّبَيْرِ بْنِ الْعَوَّامِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:
"لَآنَ يَأْخُذَ أَحَدُكُمْ حَبْلَهُ، فَيَأْتِي بِحُزْمَةِ الْحَطَبِ عَلَى ظَهْرِهِ فَيَبِيعُهَا، فَيَكُفَّ اللَّهُ بِهَا وَجْهَهُ،
خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَنْ يَسْأَلَ النَّاسَ، أَعْطَوْهُ أَوْ مَنَعُوهُ."

Zübeyr b. Avvâm'dan (ra) nakledildiğine göre, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: "Sizden birinizin urganını alıp (dağa gitmesi), sırtında bir bağ odun getirip satması ve böylece Allah'ın onun itibarını koruması, bir şey verip vermeyecekleri belli olmayan kimselerden dilenmesinden daha hayırlıdır."

(B1471 Buhârî, Zekât, 50)

131. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Fakirlik ve Zenginlik

عَنْ مُعَاذِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حُبَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَمِّهِ قَالَ: كُنَّا فِي مَجْلِسٍ. فَجَاءَ النَّبِيُّ
(صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَعَلَى رَأْسِهِ أَكْرُ مَاءٍ. فَقَالَ لَهُ بَعْضُنَا: نَرَاكَ الْيَوْمَ طَيِّبَ النَّفْسِ. فَقَالَ:
"أَجَلٌ. وَالْحَمْدُ لِلَّهِ" ثُمَّ أَقَاصَ الْقَوْمُ فِي ذِكْرِ الْغِنَى. فَقَالَ:
"لَا بَأْسَ بِالْغِنَى لِمَنِ اتَّقَى. وَالصِّحَّةُ لِمَنِ اتَّقَى خَيْرٌ مِنَ الْغِنَى. وَطَيِّبُ النَّفْسِ مِنَ النَّعِيمِ."

Muâz b. Abdullah b. Hubeyb, babası aracılığıyla amcasının (Yesâr b. Abdülhayy'ın) şunları anlattığını nakletmektedir:

Bir mecliste bulunuyorduk. Hz. Peygamber (sav) başı ıslak bir hâlde geldi. İçimizden birkaç kişi ona, "Bugün seni huzurlu gördük." dedi. Bunun üzerine, "Evet, Allah'a hamdolsun." diye cevap verdi. Sonra o topluluk, zenginlikten bahsetmeye koyuldu. Bunun üzerine Hz. Peygamber şöyle buyurdu: "Takva sahibi kimse için zenginliğin bir zararı yok! Sağlık ise takva sahibi için zenginlikten daha hayırlıdır. Gönül huzuru da (gerçek) nimetlerdendir."

(İM2141 İbn Mâce, Ticâret, 1; NM2131 Hâkim, Müstedrek, III, 807 (2/3))

132. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Mülkiyet

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ:

"لَا يَحْلِبَنَّ أَحَدٌ مَاشِيَةً أَمْرِيٍّ بَعِيرٍ إِذْنِهِ، أَيُّحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ تُؤْتَى مَشْرُبُهُ فَتُكْسَرَ خِرَانَتُهُ، فَيُنْتَقَلَ طَعَامُهُ؟

فَإِنَّمَا تَخْرُجُ لَهُمْ صُرُوعٌ مَوَاشِيَهُمْ أَطْعَمَاتِهِمْ. فَلَا يَحْلِبَنَّ أَحَدٌ مَاشِيَةً أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِهِ."

Abdullah b. Ömer'den (ra) nakledildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: "Sakin bir kimse izni olmadan bir başkasının davarını sağmasın! Sizden biriniz yiyecek ve içeceklerinin saklandığı mahzenine gelinmesini, dolabının kırılmasını ve oradaki yiyeceklerinin götürülmesini ister mi? Hayvanlar da insanlar için onların yiyeceklerini muhafaza ederler. Onun için hiç kimse diğerinin hayvanının sütünü, onun izni olmaksızın asla sağmasın."

(B2435 Buhârî, Lukata, 8)

133. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Sosyal Hayat

Alt Konu: Alışveriş Adabı

عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ الْجَدَلِيَّ يَقُولُ: سَأَلْتُ عَائِشَةَ عَنْ خُلُقِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَقَالَتْ: لَمْ يَكُنْ فَاحِشًا وَلَا مُتَفَحِّشًا وَلَا صَخَّابًا فِي الْأَسْوَاقِ وَلَا يَجْزِي بِالسَّيِّئَةِ السَّيِّئَةَ وَلَكِنْ يَعْفُو وَيَصْفَحُ.

Ebû İshâk'ın işittiğine göre, Ebû Abdullah el-Cedelî şunları anlatmıştır:

Hız. Âişe'ye, Resûlullah'ın (sav) ahlâkını sordum. Şöyle dedi: "O, haddi aşan, sözlerinde ve fiillerinde taşkınlık yapan bir kimse değildi. Çarşıda çığırtkanlık yapmaz, kötülüğe kötülükle karşılık vermezdi. Aksine, affeder ve hoşgörülü davranırdı."

(T2016 Tirmizî, Birr, 69)

134. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Şefaât

عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

"حُيِّرْتُ بَيْنَ الشَّفَاعَةِ وَبَيْنَ أَنْ يَدْخُلَ نِصْفُ أُمَّتِي الْجَنَّةَ. فَاخْتَرْتُ الشَّفَاعَةَ. لِأَنَّهَا أَعْمُ وَأَكْفَى أَثْرُونَهَا لِلْمُتَّقِينَ؛ لَا وَلَكِنَّهَا لِلْمُذْنِبِينَ الْخَطَّائِينَ الْمُتَلَوِّثِينَ."

Ebû Musa el-Eş'arî'nin naklettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: "Bana, şefaât etme ya da ümmetimin yarısının cennete girmesi hakkında tercih yapma fırsatı verildi; ben şefaât etmeyi seçtim. Çünkü o daha kapsamlı ve daha yeterlidir. Siz şefaâtimin takva sahibi müminler için mi olacağını sanırsınız? Hayır. Aksine o, günahkârlar, çok hata işleyen ve kirlenenler içindir."

(İM4311 İbn Mâce, Zühd, 37)

135. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Cehenneme Giden Yollar

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): "مَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِحَدِيدَةٍ فَحَدِيدَتُهُ فِي يَدِهِ يَتَوَجَّأُ بِهَا فِي بَطْنِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا وَمَنْ شَرِبَ سَمًّا فَقَتَلَ نَفْسَهُ فَهُوَ يَتَحَسَّاهُ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا وَمَنْ تَرَدَّى مِنْ جَبَلٍ فَقَتَلَ نَفْسَهُ فَهُوَ يَتَرَدَّى فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا."

Ebû Hüreyre'nin naklettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: “Her kim kendini bir demir parçası ile öldürürse demiri elinde, onu karnına saplar bir hâlde cehennem ateşinde ebedî ve daimî olarak kalacaktır. Her kim zehir içerek kendini öldürürse o kimse de zehrini cehennem ateşinde ebedî ve daimî kalarak içecektir. Her kim kendini yüksekte atarak öldürürse o da ebedî ve daimî olarak cehennem ateşine düşecektir.”

(D1521 Ebû Dâvûd, Vitr, 26)

136. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Cehenneme Giden Yollar

عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ قَالَ... سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَقُولُ: "يُؤْتَى بِالرَّجُلِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيُلْقَى فِي النَّارِ فَتَنْدَلِقُ أَقْتَابُ بَطْنِهِ فَيَدُورُ بِهَا كَمَا يَدُورُ الْحِمَارُ بِالرَّحَى فَيَجْتَمِعُ إِلَيْهِ أَهْلُ النَّارِ فَيَقُولُونَ يَا فُلَانُ مَا لَكَ أَلَمْ تَكُنْ تَأْمُرُ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ فَيَقُولُ بَلَى قَدْ كُنْتُ أَمُرُ بِالْمَعْرُوفِ وَلَا آتِيهِ وَأَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ وَآتَيْهِ."

Üsâme b. Zeyd'in işittiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: "Kıyamet günü bir kişi getirilir ve cehenneme atılır, (sıcaktan) karnındaki bağırsaklar dışarı çıkar (patlar) ve ateşte tıpkı bir merkebin değirmen taşının etrafında döndüğü gibi döner. Cehennemdekiler o kişinin etrafında toplanır ve 'Ey filân, sana ne oldu? Bize iyiliği emredip kötülüğü yasaklayan sen değil miydin?' derler. O da 'Evet, ben size iyiliği emrederdim ama onu kendim yapmazdım. Kötülüğü yasaklardım, fakat onu kendim yapardım.' der."

(M7483 Müslim, Zühd, 51)

137. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Cehennem

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ: "تَارُكُمْ جُزْءٌ مِنْ سَبْعِينَ جُزْءًا مِنْ نَارِ جَهَنَّمَ."
قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّكَ لَكَافِيَةٌ. قَالَ: "فُضِّلْتَ عَلَيْهِنَّ بِتِسْعَةٍ وَسِتِّينَ جُزْءًا، كُلُّهُنَّ مِثْلُ حَرِّهَا."

Ebû Hüreyre'nin (ra) naklettiğine göre, Resûlullah (sav): "Sizin ateşiniz cehennem ateşinin yetmiş parçasından biridir." buyurmuş, ashâb "Ya Resûlallah (dünyadaki) bu ateş (azap için) yeterli olurdu!" diye karşılık verince de Allah Resûlü buyurmuştur: "Cehennemde bu ateşin üzerine, her biri dünya ateşi sıcaklığında altmış dokuz kat daha ilâve edilmiştir."

(B3265 Buhârî, Bed'ü'l-halk, 10)

138. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret
Alt Konu: Cennete Giden Yollar

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):
"لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا، وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا، أَوْ لَا أَدُلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ؟
أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ."

Ebû Hüreyre'nin naklettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: "İman etmedikçe cennete giremezsiniz; birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız. Size yaptığınızda aranızda sevgi oluşturacak bir şey söyleyeyim mi? Aranızda selâmı yaygınlaştırın."

(M194 Müslim, İmân, 93)

139. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Cennete Giden Yollar

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): "مَنْ أَصْبَحَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ صَائِمًا." قَالَ أَبُو بَكْرٍ أَنَا. قَالَ: "فَمَنْ تَبِعَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ جَنَازَةً." قَالَ أَبُو بَكْرٍ أَنَا. قَالَ: "فَمَنْ أَطْعَمَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ مِسْكِيئًا." قَالَ أَبُو بَكْرٍ أَنَا. قَالَ: "فَمَنْ عَادَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ مَرِيضًا." قَالَ أَبُو بَكْرٍ أَنَا. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): "مَا اجْتَمَعَنَ فِي أَمْرِي إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ."

Ebû Hüreyre'nin naklettiğine göre, Resûlullah (sav): “Bugün içinizden kim oruçlu olarak sabahladı?” diye sordu. Orada hazır bulunanlardan Hz. Ebû Bekir, “Ben!” cevabını verdi. Hz. Peygamber (sav), “Bugün içinizden kim bir cenazenin arkasından gitti?” dedi. Yine Ebû Bekir, “Ben!” cevabını verdi. Hz. Peygamber (sav) bu sefer, “Bugün içinizden kim bir fakiri doyurdu?” diye sordu. Ebû Bekir, “Ben!” cevabını verdi. Hz. Peygamber (sav), “Peki, bugün içinizden hanginiz bir hastayı ziyaret etti?” buyurdular. Yine Ebû Bekir, “Ben!” cevabını verdi. Bunun üzerine Resûlullah (sav), “Bu hasletler kimde bulunursa o, mutlaka cennete girer.” buyurdu.

(M6182 Müslim, Fedâilü's-sahâbe, 12)

140. Hadis-i Şerif

Ana Konu: Ebedî Hayat, Ahiret

Alt Konu: Cennet

عَنْ هَمَّامِ بْنِ مُنَبِّهٍ قَالَ: هَذَا مَا حَدَّثَنَا أَبُو هُرَيْرَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَذَكَرَ أَحَادِيثَ مِنْهَا
وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): "إِنَّ أَدْنَى مَقْعَدٍ أَحَدِكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ أَنْ يَقُولَ لَهُ: تَمَنَّ فَيَتَمَنَّى وَيَتَمَنَّى
فَيَقُولُ لَهُ: هَلْ تَمَنَّيْتَ؟ فَيَقُولُ: نَعَمْ. فَيَقُولُ لَهُ: فَإِنَّ لَكَ مَا تَمَنَّيْتَ وَمِثْلَهُ مَعَهُ."

Hemmâm b. Münebbih, "Bu, bize Ebû Hüreyre'nin Resûlullah'tan (sav) naklettiği hadislerdir." diyerek birtakım hadisler zikretti. Onlardan birisi de şu idi: Resûlullah (sav) şöyle buyurdu: "Şüphesiz ki sizden birinizin cennette en aşağı makamı ona Allah'ın, 'Dile (ne dilersen)!' buyurmasıdır. Kişi dileklerini söyleyince Allah kendisine, 'Diledin mi?' diye soracak, 'Evet.' cevabını verdiğinde ise, 'Dilediklerinin hepsi bir kat fazlasıyla senindir.' buyuracaktır."

(M453Müslim, İmân, 301)

Din Hizmetleri Genel M¼d¼rl¼g¼
Cami Hizmetleri Daire Başkanlığı